

Hvilket Europa?

- Scenarier for fremtidens EU

Udgivet af Den Danske Europabevægelse

Den Danske
Europabevægelse

Indholdsfortegnelse

Forord	5
Indledning	7
Rejsens startpunkt: EU anno 2006	11
Scenarier om Europas fremtid	15
Scenarie 1 – Det Forenede Europa	17
Scenarie 2 – Føderation light.	25
Scenarie 3 – Staternes Europa	31
Scenarie 4 – Den Europæiske Statsunion.	37
Visioner for Europa	43

Velkommen til 'Hvilket Europa?'

De fleste kender professorterningen og dens utallige kombinationsmuligheder. Hvor mange har ikke siddet utålmodigt og forsøgt at samle terningen på den rigtige måde og drejet frem og tilbage for at få det helt rigtige mønster frem? Sådan er det også med Europa i øjeblikket - det skal samles. Vi skal have det rigtige mønster frem. Og Tænkepausen, som politikerne har udskrevet, giver frit slag til at samle terningen, som man vil.

'Hvilket Europa?' handler om, hvordan du ville samle den europæiske terning, hvis du sad med den i hånden. Hvilke farver ville du gå efter? Hvilket mønster ville du stoppe ved? Og hvorfor? Skulle EUs institutioner styrkes og gøres mere demokratiske, eller skulle magten føres tilbage til medlemsstaterne? Hvilke områder skulle EU beskæftige sig med og hvordan? Kort sagt – hvilket Europa ønsker du?

For at give dig lidt inspiration til tankerne, har vi skabt dette debathæfte. Her kan du opleve fire fremtids-scenarier, som giver hvert deres forskellige bud på EUs fremtid.

For at finde ud af, hvordan man ønsker EUs fremtid, er det godt at vide noget om, hvor EU står i dag. Derfor har vi skrevet et kapitel, som fortæller, hvordan magten er fordelt i dagens EU, og hvilke politikområder EU i dag har kompetence til at beskæftige sig med.

For at sætte din egen holdning i perspektiv har vi interviewet en lang række politikere og meningsdannere om, hvordan de ville forme deres fremtidige Europa. Læs f.eks. om, hvad Sebastian Dorset mener om krumme agurker, hvorfor Anders Samuelsen mener, at EU burde hedde foreningen af demokratier og hvorfor Tøger Seidenfaden ser EU som et eksperiment på vegne af menneskeheden.

Du kan se mere om projektet på hjemmesiden www.HvilketEuropa.dk. Her kan du teste dine egne EU-visioner i testen 'Dit Europa?', som kan vise dig, hvilket fremtids-scenarium for EU, der ligger tættest opad dine egne EU-holdninger. På hjemmesiden kan du også se, hvordan 13 politikere og meningsdannere svarer på testen og læse hvorfor, de mener, som de gør. Læs også om Europabevægelsens debatmøder om visioner for Europa, som kan downloades som podcast, videopodcast og webcast.

Værsgo – terningen er din. God fornøjelse med at dreje den i *din* retning!

Erik Boel, landsformand for Den Danske Europabevægelse

Indledning: Et landkort over EU-debatten

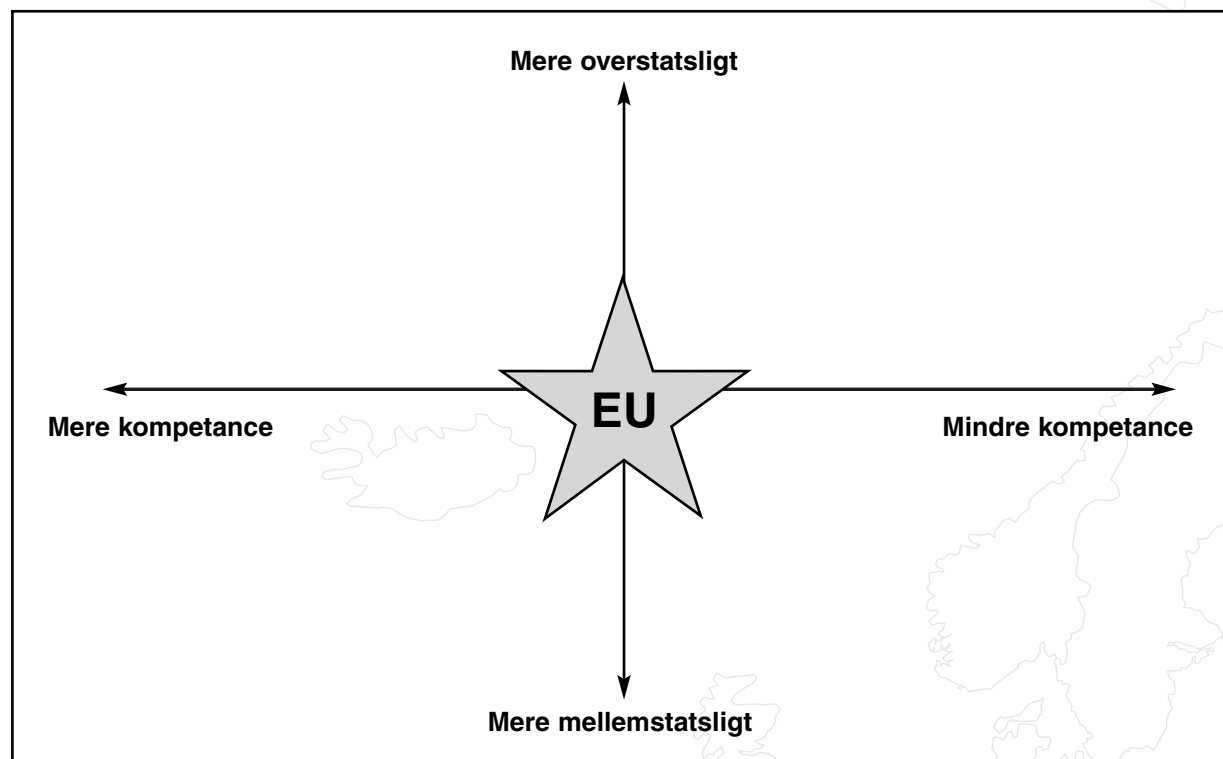
I kølvandet på nej'erne til forfatningstraktaten i Nederlandene og Frankrig er der blevet dekretet tænkepause i hele EU. Formålet med tænkepausen er, at borgerne skal have mulighed for at komme til orde og give deres bud på, hvordan det europæiske samarbejde skal indrettes, og hvad det skal beskæftige sig med. Det kan ved første øjekast lyde som en uoverstigelig og besværlig opgave, for hvis der er noget, som EU aldrig er blevet beskyldt for, så er det at være enkelt og overskueligt.

Det er derfor håbet, at dette debathæfte kan være et redskab, der gør det nemmere at overskue EU-debatten og de grundlæggende valg, som EU's borgere og medlemslande står overfor i denne afgørende periode for Europas fremtid. Hæftet er bygget op omkring fire forskellige scenarier (mulige fremtider) for EU, der spænder lige fra et overstatsligt EU til en situation, hvor EU er blevet nedlagt og erstattet med forskellige mellemstatslige organisationer. Formålet med scenarierne er at tegne et landkort over, hvor EU kan tænkes at bevæge sig hen. Men som med alle landkort er det op til læseren selv at bestemme, hvor han eller hun helst vil hen.

Et normalt landkort er tegnet på baggrund af verdenshjørnerne. Nord er op, syd er ned, vest er til venstre og øst er til højre. Men når man skal overskue EU-debatten, er verdenshjørnerne ikke de bedste ledestjerner. I stedet har vi taget udgangspunkt i to kernespørgsmål, som meget af debatten om EU's fremtid kan reduceres til.

Det første spørgsmål handler om, hvordan EU skal være opbygget. Her spænder diskussionen fra tilhængere af et mere overstatsligt (føderalt) EU og tilhængere af et rent mellemstatsligt europæisk samarbejde. Det andet kernespørgsmål handler om, hvad EU skal beskæftige sig med. Her spænder diskussionen fra fortalere for, at EU får meget brede kompetencer til fortalere for, at EU slet ikke skal have nogen kompetence overhovedet.

Hvis man bruger de to kernespørgsmål som ledestjerner i EU-debatten, kan man tegne følgende landkort, som debatten om EU's fremtid udspiller sig indenfor:

Men inden vi begynder at beskrive de mulige destinationer for EU's fremtid, er det på sin plads at beskrive landkortets 'verdenshjørner' lidt nærmere.

Hvordan skal EU være opbygget?

Når man spørger, 'Hvordan skal EU være opbygget?', dukker der en lang række interessante under spørgsmål op, der alle spiller en rolle i debatten om EU's fremtid. Det drejer sig eksempelvis om spørgsmål som:

- Hvordan sikrer vi et demokratisk EU?
- Skal al EU-lovgivning vedtages af både Europa-parlamentet og Ministerrådet?
- Hvilken rolle skal EF-domstolen spille?
- Skal Kommissionsformanden være folkevalgt?
- Hvilken rolle skal de nationale parlamenter have?

Debatten omkring EU's opbygning har helt tilbage fra den første spæde begyndelse omkring det Europæiske Kul- og Stålfællesskab fra 1951 udspillet sig mellem fortalere for to klart definerede visioner for europæisk samarbejde: Den føderale vision og den mellemstatslige vision.

Den føderale vision

Ordet føderalisme har generelt fået en negativ klang i den danske EU-debat, hvor det ofte bliver brugt som synonym for skabelsen af en europæisk superstat og et forsøg på centralisering af den politiske magt i Bruxelles. Men det er en karikeret fremstilling af de tanker, der ligger bag det føderale princip.

Kernen i føderalistisk tankegang er at finde en måde, hvorpå man kan organisere et stærkt fællesskab bestående af adskilte enheder uden, at det fører til, at de mister hele deres selvstændighed. Føderalismen er dermed et forsøg på at finde en balance mellem ønsket om fælles løsninger (centralisering) og ønsket om at bevare selvstændigheden (decentralisering). Det er eksempelvis derfor, at den politiske magt i stater, der er organiseret efter føderale principper (fx USA, Canada, Schweiz, Tyskland), er langt mere decentraliseret end i enhedsstater som Danmark eller Frankrig. Føderale principper bruges ikke kun indenfor føderale stater. Eksempelvis er der mange andre former for sammenslutninger, der er organiseret efter føderale principper eksempelvis FIFA (den internationale føderation af fodboldforbund).

For at sikre balancen mellem det centrale niveau (EU-institutionerne i Bruxelles) og det decentrale niveau (medlemslandene) er det for føderalisterne nødvendigt, at der er en klar kompetencefordeling, der sikrer, at magten hverken alene kan føres tilbage til det centrale niveau (som det er tilfældet i en enhedsstat som Danmark) eller alene til det decentrale niveau (som det er tilfældet i en mellemstatslig organisation). Det vil sige, at både det centrale og det decentrale niveau i et føderalt system har en grad af uafhængighed i forhold til hinanden. I Tyskland eksempelvis har delstaterne blandt andet det formelle ansvar for uddannelsessystemet, mens forbundsregeringen blandt andet har ansvaret for udenrigspolitikken.

Balancen mellem niveauerne skal sikres gennem en forfatning, der fastsætter, hvad hvert niveau skal beskæftige sig med (kompetencefordelingen) og opstiller regler for, hvordan uenigheder i tolkningen af forfatningen skal løses. Da forfatningen hverken er det centrale niveau eller det decentrale niveauets ejendom, er der i et føderalt system behov for en uafhængig domstol, der skal fortolke forfatningen, hvis der opstår uenigheder om fortolkningen. Det er derfor, at man i føderale stater ser, at forfatningsdomstolen spiller en langt vigtigere (politisk) rolle, end vi kender det fra Danmark. Det er især den amerikanske højesteret og den tyske forbundsdomstol gode eksempler på. EU-føderalister ønsker typisk, at EF-domstolen skal fungere som en europæisk forfatningsdomstol.

I og med, at der både centralt og decentralt bliver truffet politiske beslutninger, der har direkte konsekvenser for borgerne, så kan et demokratisk føderalt system ikke sikres alene gennem de demokratiske institutioner

på medlemsstats niveau. Føderalister ønsker derfor, at også det centrale niveaus politiske institutioner skal leve op til de demokratiske grundprincipper.

EU-føderalister mener generelt, at det EU, vi kender i dag, ikke i tilstrækkelig grad lever op til de føderale principper. Medlemsstaterne har for meget magt, og de overstatslige EU-institutioner er ikke i tilstrækkelig grad demokratiske. Det vil sige, at EU-føderalister ønsker en styrkelse og demokratisering af EU-institutionerne, så EU-lovgivning ikke kan vedtages uden om Europa-parlamentet. Ligesom de (som oftest) ønsker, at EU-kommissionen skal have en stærkere demokratisk forankring, så den kan operere som en slags europæisk regering.

Som beskrevet giver føderalisme klare indikationer af, hvordan det europæiske samarbejde skal være organiseret institutionelt og forfatningsmæssigt. Til gengæld kan man ikke ud fra de føderalistiske principper udlede, hvordan kompetencefordelingen mellem EU-niveauet og medlemsstaterne skal se ud. Man kan således godt være tilhænger af et føderalt EU og samtidigt mene, at dele af EU's nuværende kompetencer skal føres tilbage til medlemslandene. Deraf følger også, at man godt kan gå ind for et føderalt EU uden at gå ind for, at EU skal udvikle sig til at være en føderal stat. For at kunne anerkendes som en stat, kræver det nemlig en bestemt samling kompetencer – eksempelvis omkring forsvar, politimyndighed, skatteudskrivning etc. – som ikke alle føderalister ønsker, at EU skal have.

Den mellemstatslige vision

Den anden dominerende yderposition i EU-debatten bygger på, at EU blot skal være et mellemstatsligt internationalt samarbejde, der fungerer efter de samme grundlæggende spilleregler, som vi kender det fra eksempelvis Europarådet eller FN. Kernen i den mellemstatslige position er respekten for den nationale suverænitæt, der betyder, at et land ikke legitimt kan tvinges til at implementere beslutninger, som ikke har opbakning fra landets egne politiske institutioner.

Derfor ligger magten i et mellemstatsligt internationalt samarbejde ene og alene hos repræsentanterne for medlemsstaterne (regeringerne), mens institutioner på det internationale niveau udelukkende har rådgivende eller praktiske opgaver, da overstatslige institutioner med reel magt ville være et brud med respekten for den nationale suverænitæt. Med udgangspunkt i en mellemstatslig vision vil holdningen i forhold til EU's opbygning typisk være, at magten skal koncentreres i Ministerrådet, hvor regeringerne er repræsenteret, mens Europa-parlamentet og Kommissionens selvstændige politiske rolle bør begrænses.

Samtidigt vil beslutninger truffet i et mellemstatsligt samarbejde ikke have direkte retsvirkning i et medlemsland, men skal først omsættes til national lovgivning før, det kan gælde nationalt. Dermed har medlemslandene en form for vetoret mod alle beslutninger, og som hovedregel vil beslutninger også blive truffet med enstemmighed i et mellemstatsligt samarbejde.

Samtidigt betyder den mellemstatslige tilgang til internationalt samarbejde, at det ikke giver mening at stille særlige demokratiske krav til institutionernes funktionsmåde. For grundlæggende skal demokratiet sikres via medlemsstaternes demokratiske institutioner. Internt i medlemsstaterne kan man dog selvfølgelig godt stille krav til, hvordan landets repræsentanter vælges (typisk regering eller ministre), og hvordan de står til ansvar for beslutninger truffet internationalt (typisk i forhold til det nationale parlament).

Og alle dem midt i mellem

Selvom yderpunkterne i debatten om EU's indretning er klare og forståelige, er det dog i realiteten de færreste EU-debattører, der enten er 100 % føderalist eller 100 % tilhænger af et rent mellemstatsligt EU. De to yderpositioner skal derfor ikke opfattes som enten-eller, men snarere som enderne på et kontinuum, der kan indfange langt de fleste holdninger til EU's opbygning. Så hvis du kan se både gode og dårlige ting ved henholdsvis den føderale og den mellemstatslige vision, skal du ikke fortvivle. Det er nemlig et tegn på, at du har det, som de fleste EU-debattører.

Hvad skal EU beskæftige sig med?

Selv hvis vi når frem til en holdning til, hvordan EU skal opbygges, så er vi kun nået halvvejs i arbejdet med at udpege EU's fremtidige destination. For de fine institutioner, vi er blevet enige om at oprette, skal jo bruges til noget. Og det er det andet hovedspørgsmål, der skaber stor debat rundt omkring i Europa: Hvad skal EU beskæftige sig med? Det drejer sig eksempelvis om følgende spørgsmål:

- Skal EU have en fælles udenrigspolitik?
- Skal EU have kompetence i forhold til reglerne på arbejdsmarkedet?
- Skal EU have fælles miljøregler?
- Skal EU kunne opkræve skat direkte fra borgerne?

Når der skal tages stilling til, hvad EU skal beskæftige sig med, er der typisk en række kriterier, der bruges til at argumentere for, om man i EU skal kunne træffe fælles politiske beslutninger på et område eller ej.

Det første kriterium handler om, hvorvidt der er tale om et grænseoverskridende problem, som medlemslandene ikke kan løse tilfredsstillende alene. Men hvorvidt et problem er grænseoverskridende og ikke kan løses tilfredsstillende af medlemslandene, afhænger ofte af øjnene der ser. Luftforurening er et klart eksempel på noget, som næsten alle opfatter som et godt grænseoverskridende problem. Men hvad med arbejdsmiljø? På den ene side kan man mene, at det må man selv tage stilling til i hvert enkelt medlemsland. Men på den anden side kan man hævde, at hvis virksomhederne i et land ikke behøver at investere i arbejdsmiljøet, så får de en konkurrencefordel i forhold til virksomhederne i lande med højere standarder, og når man nu har et fælles marked i EU, så bør man også sikre, at man har fælles regler for arbejdsmiljøet.

Det andet kriterium handler om holdningen til politisk regulering generelt. Der er typisk en politisk forskel mellem venstrefløjen og de borgerlige i Europa, når det kommer til synet på, hvor meget offentlig regulering, der er behov for i samfundet, og disse holdninger spiller selvfølgelig også ind i diskussionen om EU's kompetencer. Hvis man ikke mener, at nationalstaten skal blande sig i et område, så er det oplagt, at man heller ikke mener, at EU skal gøre det. Omvendt er der ofte større ønske om indgreb fra EU blandt de, der også mener, at de nationale myndigheder bør gøre noget ved problemet.

Det tredje kriterium, man ofte finder i debatten, handler om, hvorvidt man tror, at det er muligt at finde bedre løsninger i fællesskab, eller om landene har så forskellige interesser, at man risikerer at ende på den laveste fællesnævner. Man kan således godt mene, at der er tale om et grænseoverskridende problem, og at der er behov for offentlig regulering, men alligevel ende med ikke at mene, at EU skal have kompetence. For hvis man mener, at de andre EU-lande har så forskellige holdninger, at man aldrig ville kunne nå frem til en god løsning eller endda risikerer at få sin egen holdning stemt ned, så er EU-kompetence på dette område alligevel ikke så attraktivt. Hvis man derimod mener, at EU-landene og borgerne grundlæggende deler de samme værdier og ønsker, så vil frygten for at overlade vigtige beslutninger til EU være mindre.

På landkortet over EU-debatten går akse logisk nok fra dem, der mener, at EU skal have meget store kompetencer til dem, der blot mener, at EU skal have meget begrænsede kompetencer. Men det er værd at huske, at to personer, der ligger i midten af akse, godt kan være helt uenige i, hvad det så er for nogle kompetencer, som EU skal have.

Rejsens startpunkt: EU anno 2006

Hvis man skal danne sig en mening om i hvilken retning EU skal udvikle sig, er det nødvendigt at starte med at finde ud af, hvor EU's rejse ind i fremtiden overhovedet starter. Der er en gammel vittighed om en mand, der er faret vild i en jungle. Manden møder en indfødt og spørger: Hvordan kommer jeg til den nærmeste by? Den indfødte kigger på ham, og svarer efter lang betænkningstid: "Hvis jeg ville til byen, så ville jeg ikke starte herfra."

Der er næppe tvivl om, at man ville løbe ind i samme type svar, hvis man spurgte en vismand om, hvordan man får skabt fremtidens perfekte europæiske samarbejde. For EU er gennem halvtreds år blevet opbygget på det ene kompromis efter det andet, der har skabt et samarbejde, der er meget kompliceret og som afspejler mange forskellige interesser og visioner. Men der er ikke nogen vej udenom at tage udgangspunkt i EU, som det er i dag, hvis vi skal gøre os håb om at formulere klare holdninger til fremtidens EU. Dette kapitel vil derfor forsøge at beskrive EU-samarbejdet, som det ser ud i dag.

Hvad er EU for en størrelse?

EU-forskeren Donald Puchala har i en artikel¹ sammenlignet debatten om, hvad EU er for en størrelse med tre blinde videnskabsmænd, der undersøger en elefant. Den første får fat i snabelen og konkluderer, at elefanten er smidig og ledeløs. Den anden får fat i et ben og konkluderer, at elefanten er træstammeformet, og den tredje får fat i maven og konkluderer, at elefanten er stor og uformelig. Og på samme måde er det med EU. Alt efter hvilken del af samarbejdet man fokuserer på, kan man hævde, at EU minder om en føderalstat, at EU blot er en mellemstatligt organisation eller, at EU er noget helt tredje.

Hvordan adskiller EU sig fra en føderal stat?

På trods af, at EU i mange år af EU-skeptikere er blevet beskyldt for at udvikle sig hen imod en føderal stat, så kan EU i dag ikke betegnes som en stat. På det rent formelle plan er det klart, at EU ikke på nogen måde hævder at være en stat, ligesom EU heller ikke anerkendes som en stat af en eneste af verdens suveræne stater. EU er rent juridisk også bygget på traktater, der er en form for international aftale, der bliver indgået mellem suveræne stater. At EU bygger på traktater betyder også, at et medlemsland kan melde sig ud af samarbejdet igen, hvis det måtte ønske det.²

For det andet mangler EU en lang række af de kendetegn og magtbeføjelser, som man skal besidde for at leve op til betingelserne for at være en stat. En af de klassiske definitioner af, hvad en stat er, at den skal have monopol på at udøve legitim vold i et territorium. Det betyder ikke, at statens ansatte nødvendigvis skal udøve vold, men dækker over eksempelvis de opgaver, som politi, grænsevagter og forsvarets soldater har. EU opfylder helt klart ikke denne definition på en stats kompetencer. Der er således ikke en eneste EU-soldat³, der er ikke noget egentligt EU-politi⁴, og bevogtningen af EU's ydre grænser varetages af de nationale grænsevagter.

For det tredje råder EU kun over et begrænset budget på ca. 700 mia. kroner om året. Det svarer nogenlunde til de offentlige udgifter i Danmark⁵, selvom den samlede befolkning i EU-landene er knap 100 gange større end det danske indbyggertal. Samtidigt finansieres EU's begrænsede budget primært af indbetalinger fra medlemsstaterne, og EU har ikke mulighed for selv at opkræve skat. Samtidigt har EU ganske få ansatte, når man tager antallet af indbyggere i EU i betragtning. I 2003 var der i alt omkring 33.000 EU-ansatte, hvil-

1 Puchala, D.: "Of blind men, elephants and European Integration. (Journal of Common Market Studies 1972)

2 Grønland meldte sig således ud af EU i 1984

3 Når man taler om, at EU har udsendt fredsbevarende soldater til eksempelvis Bosnien, er der altid tale om soldater fra medlemsstaterne. På samme måde som NATO heller ikke har egne soldater, men er afhængig af medlemsstaternes bidrag.

4 EU har et politisamarbejde, Europol, men det har ikke selvstændige operationelle opgaver, består primært af udlånte nationale ansatte og har i alt under 500 ansatte.

5 De danske offentlige udgifter var i 2005 på ca. 650 mia. kr.

ket faktisk er lavere end antallet af ansatte i Københavns Kommune, der beskæftiger omkring 40.000 mennesker. Til sammenligning havde den amerikanske føderale regering omkring 2,7 mio. civile ansatte i 2003.⁶

Hvordan adskiller EU sig fra en mellemstatslig organisation?

Selvom EU ikke er en stat, så er det heller ikke en mellemstatslig organisation. Den måde, som beslutninger bliver truffet, implementeret og kontrolleret af EU's institutioner, minder nemlig på mange måder mere om det, vi kender fra de politiske processer internt i lande end om, hvordan beslutninger træffes i normale mellemstatslige organisationer som FN eller Europarådet.

For det første har EU sit eget parlament, Europa-parlamentet, der er direkte valgt af borgerne og spiller en vigtig rolle i vedtagelsen af EU-lovgivningen. I mange mellemstatslige organisationer har man også en parlamentarisk forsamling – eksempelvis i Europarådet – men de består typisk af nationale parlamentarikere og spiller sjældent mere end en rådgivende rolle. Dertil kommer, at EU-kommissionen også spiller en selvstændig politisk rolle. Eksempelvis er det Kommissionen, der har den generelle eneret på at stille forslag til EU-lovgivning. Det er en ret unik konstruktion, som heller ikke findes i mellemstatslige organisationer.

For det andet kan EU-lovgivning have direkte retsvirkninger i medlemslandene. Det betyder, at en EU-lov kan bruges af danske borgere eller virksomheder, selvom et flertal i Folketinget måtte være imod den. Det adskiller sig fra normen i mellemstatslige organisationer, hvor en aftale (traktat eller konvention) først gælder, når det hjemlige parlament har tilsluttet sig (ratificeret) den.

For det tredje har EU sin egen domstol, EF-domstolen, der har til opgave at fortolke EU-lovgivningen og kontrollere, at medlemslandene overholder den. Indenfor de områder, hvor medlemsstaterne har overdraget EU-kompetence, har EF-domstolens beslutninger forrang frem for de nationale domstole – inklusiv de nationale højesteretter.⁷ Her adskiller EU sig også fra gængse internationale organisationer, der ikke har kompetence til at erklære national lovgivning ugyldig.

Det er derfor klart, at EU hverken er en føderal stat eller en normal mellemstatslig organisation, men hvad er EU så egentligt? Man kan som den tidligere kommissionsformands Jacques Delors sige, at EU er en UPO - et uidentificerbart politik objekt. Eller hvis man skal være mere præcis, kan man betegne EU for en hybrid (mellemting), der både har træk, der minder om det vi kender fra (føderale) stater, og træk, der minder om det, vi kender fra internationale organisationer som WTO eller FN.

Paradokset om det demokratiske underskud

At EU er en hybrid skaber en række begrebsmæssige problemer, når vi skal vurdere samarbejdet. Der er ofte bred enighed om, at EU skal gøres mere demokratisk. Men når man går folk på klingen, så viser det sig ofte, at de har vidt forskellige visioner for, hvordan man rent faktisk gør EU mere demokratisk. Målestokken for, hvad der er demokratisk, afhænger nemlig af, hvilken type organisation, man mener, EU bør være.

Hvis man tager udgangspunkt i den føderale model, hvor EU bør indrettes på samme måde som en føderal stat, så er det klart, at det nuværende EU har demokratiske mangler. For det første er den direkte forbindelse mellem borgerne og EU's politiske ledelse (Kommissionen) meget indirekte. Det er således EU-landenes stats- og regeringschefer, der udpeger Kommissionen, mens de folkevalgte i Europa-parlamentet blot har kompetence til at godkende den. Samtidigt er Europa-parlamentet ikke medlovgiver på alle områder – bl.a. landbrugspolitik, skattepolitik og (dele af) retspolitikken. Møderne i Ministerrådet foregår stadig i vidt omfang bag lukkede døre, så det er svært for pressen og borgerne at følge med i, hvad der sker. Det må alt sammen siges ikke at være særligt demokratisk set med føderale briller

⁶ Tal fra Eurostats årbog 2004, Københavns Kommunes Statistiske tiårsoversigt 2004 og The Federal Civilian Workforce Statistics 2004.

⁷ Det er vigtigt at understrege, at denne forrang kun gælder på de områder, hvor EU har fået kompetence. Den danske højerestret har klart slået fast, at den forbeholder sig retten til at underkende en beslutning fra EF-domstolen, der ikke holder sig inden for grænserne af de kompetencer, som Danmark har givet til EU. Ligesom Højesteret har fastslået, at Grundloven står over EU-retten i Danmark.

Løsningen med udgangspunkt i den føderale opfattelse af demokrati er at reformere EU's institutioner, så de bliver mere som institutionerne i en føderalstat. Det betyder, at Kommissionen skal udvikle sig til noget, der minder om en europæisk regering, der vælges af Europa-parlamentet. Det betyder, at alle love skal vedtages i både Ministerrådet og Europa-parlamentet, og at alle ministerrådets beslutninger skal træffes i fuld åbenhed.

Hvis man derimod tager udgangspunkt i, at EU bør være en mellemstatslig organisation, er EU's demokratiske problemer pludseligt helt anderledes. Med dette udgangspunkt er EU's grundlæggende demokratiske problem, at det undergraver de nationale demokratiske institutioner. Når Europa-parlamentet og Ministerrådet i fællesskab kan vedtage en lov, der vil gælde i Danmark, selvom flertallet i Folketinget er imod, ses det som et demokratisk problem. Når EF-domstolen kan fortolke en EU-lov, der strider mod den tolkning, som den danske højesteret er kommet frem til, så er det et demokratisk problem osv. Derfor er løsningen på EU's demokratiske underskud med mellemstatslige briller ikke en demokratisering af EU's overstatslige organisationer, men derimod en eliminering af deres indflydelse. Det vil nemlig sikre, at beslutningerne atter koncentrerer sig i hænderne på nationalstaternes legitime og demokratiske valgte repræsentanter.

Hvor der således er klare forestillinger om, hvordan man tager demokratiske og legitime beslutninger indenfor et nationalt demokrati og i en mellemstatslig organisation, famler man mere i blinde, hvis man vil finde den rette standard for EU. Så hvis EU skal være demokratisk må man altså enten få EU til at passe ind i en af de eksisterende demokratiforestillinger, eller også må vi udvikle en hybrid form for demokrati, der passer til en hybrid organisation.

Hvad beskæftiger EU sig med i dag?

Hvor har EU kompetencer

Enekompetence:

- Toldunion
- Konkurrenceregler i det indre marked
- Pengepolitik for eurolandene
- Bevarelse af havets ressourcer (fiskekvoter)
- Den fælles handelspolitik

Delt kompetence:

- Det indre marked
- Dele af social- og arbejdsmarkedspolitikken
- Støtte til fattige regioner (strukturfonde)
- Landbrugspolitik
- Miljø
- Forbrugerbeskyttelse
- Transport
- Retlige og indre anliggender

Supplerende kompetence:

- Følkesundhed
- Forskning
- Kultur
- Turisme
- Uddannelse

Hele diskussionen om, hvordan EU's institutioner skal indrettes ville ikke interessere ret mange mennesker, hvis det ikke var fordi, at EU-beslutninger på mange områder påvirker vores hverdag. Det gælder lige fra hvilke fødevarer, vi kan købe i butikkerne, hvilke regler for ligestilling, der skal gælde på arbejdsmarkedet, og til hvordan vi skal beskytte vores naturområder. Det er derfor helt naturligt, at mange danskere har en holdning til, hvad det europæiske samarbejde skal beskæftige sig med.

EU's kompetencer er fastlagt i EU-traktaterne. EU bygger nemlig på det, der kaldes kompetencetildelingsprincippet. Det betyder, at EU institutionerne kun må handle eller komme med lovforslag på et område, som er nævnt i EU-traktaterne.

I takt med, at politikerne har følt, at et europæisk samarbejde på et område ville give resultater, som medlemslandene ikke ville kunne opnå alene, er traktaterne løbende blevet revideret så EU har fået flere arbejdsopgaver. Eksempelvis var miljølovgivning ikke fra starten et EU-anliggende, men kom med i 1987 i forbindelse med EF-pakken. Retspolitik blev et EU-anliggende i forbindelse med Maastricht-traktaten etc. (Se faktaboks for oversigt over EU's kompetencer).

EU's kompetencer er heller ikke alle af samme type. På et fåtal af områder har EU helt overtaget ansvaret fra medlemsstaterne. Det gælder eksempelvis handelspolitikken og fastsættelsen af fiskekvoter.

På en del andre områder deler EU-kompetencen med medlemslandene. Det gælder eksempelvis på miljøområdet. Når kompe-

Ikke lovgivningsmæssig kompetence:

- Fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik
- Koordination af finanspolitikken

Listen er baseret på EU-traktaterne. Den er ikke komplet, men indeholder hovedområderne i samarbejdet.

tencen er delt, betyder det, at lovgivningen på området kan fastsættes i fællesskab i EU, men på de områder, hvor der ikke er EU-regler, så kan medlemslandene gennemføre deres egne nationale regler.

På en række områder – eksempelvis uddannelsesområdet – har EU en supplerende kompetence. Det betyder, at medlemslandene har den primære lovgivningskompetence, men at man på EU-plan kan vedtage fælles tiltag – eksempelvis udvekslingsprogrammer for studerende som Erasmus – som supplement til de nationale uddannelsespolitikker.

Diskussionen om, hvilke kompetencer EU skal have, er en evigt tilbagevendende diskussion, når man skal tage stilling til, hvordan EU skal udvikle sig. Der er derfor næppe tvivl om, at mange af diskussionerne om EU's fremtid i tænkepausen vil komme til at handle om, hvad EU skal beskæftige sig med i fremtiden.

EU i dag	
Kommissionen	Har eneret på at stille forslag til EU-lovgivning. Kontrollerer, at EU-lovgivningen overholdes i medlemslandene. Administrerer EU's budget. Kommissionen udpeges af medlemslandene, men skal godkendes af Europa-parlamentet.
Europa-parlamentet	Er sammensat på baggrund af direkte valg. Alle EU-borgere har ret til at stemme og stille op, hvor de bor. Parlamentarikerne sidder i grupper efter politiske anskuelser. På mange områder kan EU-lovgivning kun vedtages, hvis et flertal i parlamentet stemmer for, men på andre områder har Europa-parlamentet kun begrænset indflydelse, bl.a. landbrugspolitik, udenrigspolitik og retligt samarbejde.
Ministerrådet	Består af repræsentanter for medlemsstaternes regeringer. Skal godkende alle forslag til EU-lovgivning. På en række områder kan beslutninger træffes med kvalificeret flertal, men veto retten eksisterer fortsat på områder som udenrigspolitik, skattepolitik mm.
EF-domstolen	Er den øverste fortolker af EU-lovgivning og er overordnet i forhold til de nationale domstole på de områder, hvor EU har kompetencer.

Scenarier om Europas fremtid

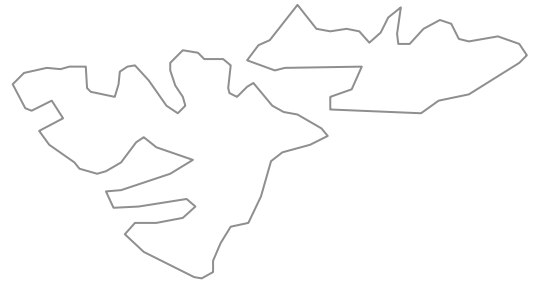
I de fire følgende kapitler vil forskellige scenarier for EU's fremtidige indretning blive beskrevet. Scenarier, der med et dansk ord kan beskrives som fremtidsbilleder, har længe været brugt indenfor eksempelvis fremtidsforskningen eller som redskab for virksomheder eller organisationer til at træffe strategiske beslutninger. Formålet med scenarier er at danne et klart billede af, hvordan fremtiden kan komme til at se ud. For hvis man både ved, hvor man befinder sig, og hvordan ens ønskede destination ser ud, så er det nemmere lægge en kurs, der kan få en derhen, hvor man gerne vil ende.

Scenarierne i 'Hvilket Europa – scenarier for EU's fremtid' har til formål at opstille et mulighedsrum for EU's fremtidige udvikling baseret på de argumenter og synspunkter, der er fremtrædende i den danske og europæiske EU-debat. Formålet med scenarierne er at trække positionerne i EU-debatten skarpt op for at give et klarere billede af alternativerne.

Hvert scenarie indledes med en historie om, hvordan en danskers hverdag om 10-år kunne se ud, hvis scenariet blev til virkelighed. Herefter følger en brandtale, der forsøger at overbevise dig om, at du skal vælge netop dette scenarie som din ønskede vision for Europa. I brandtalen har vi indsat citater fra tretten politikere og meningsdannere, som vi har interviewet i forbindelse med projektet (du kan læse alle interview på www.hvilketeuropa.dk). Det er dog vigtigt at understrege, at citaterne på ingen måde betyder, at de interviewede nødvendigvis er enige i scenariets vision for Europa. Faktisk kan man ofte finde citater fra meningsdannerne under flere scenarier. Scenarierne er heller ikke nødvendigvis udtryk for hverken Europabevægelsens eller forfatterernes holdninger.

Det er ikke sikkert, at du blandt scenarierne kan finde et, der lige passer til dine holdninger. Det kan være, at der er flere af scenarierne, som du synes lyder gode eller, det kan være, du ønsker at kombinere elementer fra de forskellige scenarier. Det kan også være, at du ønsker et helt anderledes EU-samarbejde. Det er ikke det afgørende. For scenariernes vigtigste formål er at inspirere til debat og refleksion om fremtidens EU.

Scenarie 1 **Det Forenede Europa**

18

Nytårstalen

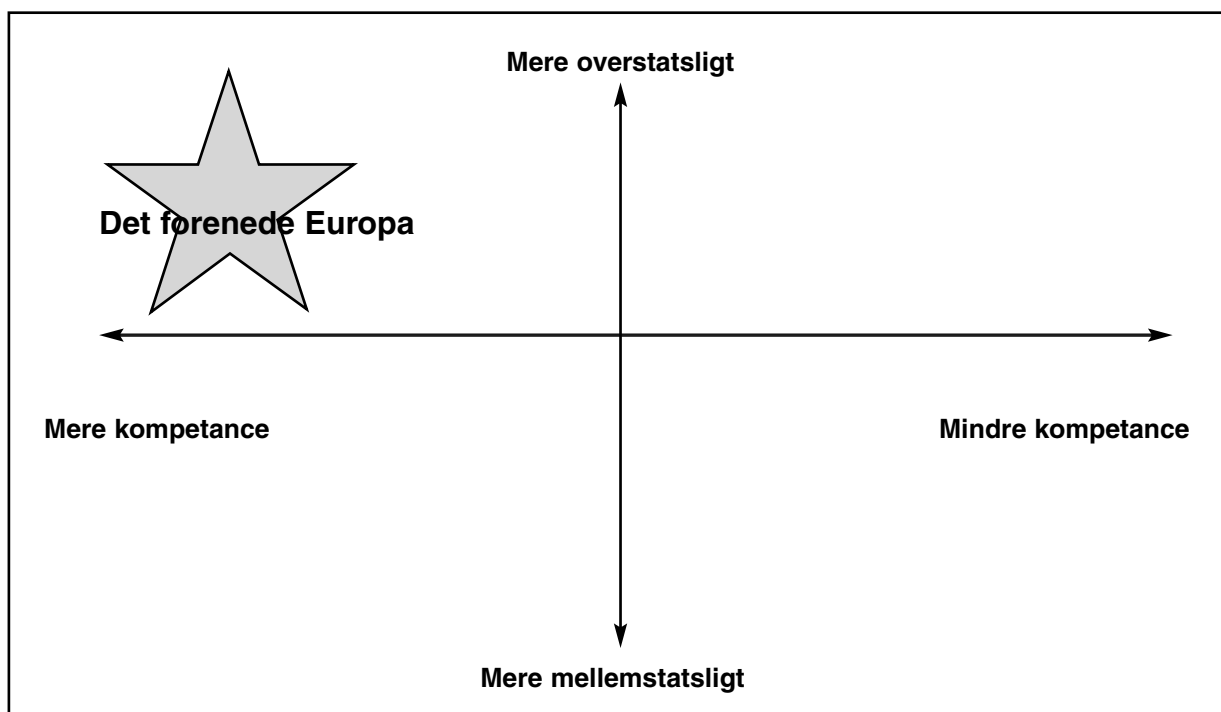
Sandra skyndte sig ned af trappen til resten af familien. Klokkeren var næsten seks, og om få minutter ville tv-stationer i hele Det Forenede Europa blænde op for den første nytårstale fra den europæiske førsteminister Marketa Kubasova. Sandra gad normalt ikke at se, hverken dronningen eller statsministerens årlige nytårstaler. De var jo alligevel ikke andet end tomme politikerfloskler. Men når det nu var første gang, at der var en europæisk nytårstale, så måtte hun lige se, hvad alt postyret egentligt handlede om. Og i øvrigt havde hun fået strengt pålæg fra sin samfundsfaglærer om at se talen, som de skulle diskutere i klassen efter juleferien.

Førsteministeren tonede frem på skærmen "Dobry Vecer..." – ups nu havde Sandra's storebror Peter igen glemt at indstille fjernsynet til dansk. Far trykkede febrilsk på fjernbetjeningen – "Godaften mine kære europæiske medborgere. Her på tærskelen til 2016 er meget forandret i Europa. Når jeg tænker tilbage på min første tid i Europa-parlamentet i 2005, hvor troen og tilliden til det europæiske samarbejde var i krise, så må jeg knibe mig selv i armen for at tro, at vi virkelig har fået skabt det forenede Europa, som generationer før os har drømt om..."

Flere politikerfloskler tænkte Sandra. Det kan godt være, at Europa er blevet forenet, men visse ting ændrer sig åbenbart aldrig. Egentligt kunne Sandra godt lide Marketa Kubasova. Ja hun havde faktisk stemt på hende til Europa-parlamentsvalget, hvor hun var socialisternes spidskandidat. Hendes far havde stemt på den liberale spidskandidat Rasmus Andersen, selvom han normalt stemte socialdemokratisk. Men helt ærligt! Hun ville fandeme ikke stemme på en reaktionær nar, bare fordi han var dansker. Hendes far var selvfølgelig også fra en anden generation, hvor nationalitet spillede en større rolle end for hende og hendes venner. Altså hun følte sig som dansker – det var ikke det – men når det kom til politik, så måtte det være indholdet det drejede sig om. Og hun var helt enig med førsteministeren i, at der var behov for at gøre noget for at få flere unge i arbejde, selvom det ville medføre, at man skulle betale mere i europæisk skat. Desuden var det jo lidt sejt, at Det Forenede Europas første førsteminister var en kvinde. Det havde man ikke kunne klare i Danmark endnu, selvom kvinder havde haft valget i 100 år.

Der var også meget af det, der blev besluttet i Europa-parlamentet, som Sandra var imod. I løbet af efteråret havde de i samfundsfagstimerne fulgt debatten om den nye europæiske kemikalielovgivning REACH 2, og hun var ikke helt tryk ved resultatet. Idéen bag forslaget var god, og hun var glad for, at reglerne ville blive bedre end de gamle, men i de sidste forhandlinger havde de europæiske konservative – der tydeligvis var i lommen på industrilobbyen – fået udvandet forslaget. Der var blevet indført lange overgangsordninger og alle mulige undtagelser, og hvordan kunne man så være sikker på, at de varer, man købte i butikkerne, var i orden og ikke skadede helbredet? De havde diskuteret med deres spanske partnerklasse, om de ikke skulle igangsætte en europæisk underskriftsindsamling, så parlamentet blev nødt til at kigge på sagen igen. Jonas, der var medlem af Greenpeace, mente endda, at man ville kunne få Greenpeace-afdelingerne i hele Europa med på idéen.

Nå, alt det der politik måtte vente til samfundsfagstimerne. Det var nytårsaften, og den aften skulle ikke spildes med mere politik. Sandra fandt sin taske, kastede det sidste blik i spejlet, råbte farvel til familien og skyndte sig ud af døren.

Derfor skal EU omdannes til "Det Forenede Europa"

Nej'erne til forfatningstraktaten i Frankrig og Nederlandene tilbage i forsommeren 2005 gør det klart, at europæerne ikke er tilfredse med den måde, som EU fungerer på.

Et af de største problemer er, at EU-samarbejdet ikke er demokratisk nok. Der er ikke en klar nok forbindelse mellem borgernes stemmer ved Europa-parlamentsvalgene og den politiske ledelse af Europa, og der er alt for lidt folkelig debat på tværs af landegrænserne omkring de fælles europæiske udfordringer. Det skal der gøres noget ved, og løsningen på den demokratiske udfordring er at demokratisere EU's institutioner, så de kommer til at leve op til de demokratiske forventninger, vi stiller til de nationale demokratier.

Europæerne ønsker en EU-forfatning

En meningsmåling foretaget i efteråret 2005 viser, at der på trods af nej'erne til Forfatningstraktaten i Nederlandene og Frankrig er bred opbakning til ideen om en europæisk forfatning.

63 pct. af EU-borgerne mener, at EU bør have en forfatning, mens blot 15 pct. er imod. Blandt danskerne var det 45 pct., der gik ind for en EU-forfatning, mens 40 pct. var imod.

Kilde: Eurobarometer 64

"Vi får først for alvor demokratiet til at fungere i Europa, hvis vi får mere magt til Europa-parlamentet, hvis de politiske partier bliver mere europæiske, og hvis vi dermed får skabt en felleseuropæisk demokratisk offentlighed, som man kan diskutere med hinanden i på tværs af grænser."

Steen Gade, MF for SF

For det første er det klart, at Europa-parlamentet skal styrkes. Det er et almindeligt demokratisk princip, at lovgivning ikke kan vedtages med mindre et flertal i parlamentet har stemt for det, og sådan bør det også være i EU. Samtidigt bør de politiske processer i EU åbnes op, og beslutningsprocedurerne forenkles. Det vil gøre det nemmere for borgere og medier at forstå, hvordan beslutningerne træffes på europæisk plan, og det vil gøre det muligt at placere det politiske ansvar for EU's beslutninger.

"Man kunne for eksempel starte med at give projektet mere demokratisk legitimitet. Det er der mange måder at gøre på, men én er at give det eneste folkevalgte organ, nemlig Europa-parlamentet, flere kom-

petencer. For eksempel ved at give dem beslutningsmagt på de områder, som de ikke har i dag: landbrugsområdet osv. Man kunne også åbne de politiske processer, åbne ministerrådsmøderne, åbne i forhold til komitologiproceduren i Kommissionen. Og så kunne man gøre beslutningsprocedurerne mere enkle, så folk kunne forholde sig til dem. Alle de her ting, tror jeg, ville være med til at skabe mere legitimitet.”

Dan Jørgensen, MEP for Socialdemokraterne

Et andet fundamentalt demokratisk princip er, at borgerne via deres valgdeltagelse har direkte indflydelse på, hvem der skal udgøre den politiske ledelse. Det princip er alt for svagt implementeret i det nuværende EU, og der er derfor behov for reformer. EU-kommissionen skal omdannes til en slags europæisk regering, der skal vælges og stå til ansvar overfor et flertal i Europa-parlamentet. På den måde bliver der sat ansigt på de ansvarlige EU-politikere, og borgerne får mulighed for at vælge nogle andre ved næste valg, hvis de ikke er tilfredse med deres indsats.

”Kommissionsformanden bør udpeges af Europaparlamentet, men så mener jeg ellers, at han skal have lov til at danne sin ”regering” og dermed også udpege udenrigsministeren. Selvfølgelig med nogle konsultationer af både ministerrådet og parlamentet.

Steen Gade, MF for SF

Det har længe været anset som en barriere mod opbygningen af et reelt demokrati på EU-plan, at der ikke har eksisteret det nødvendige folkelige fællesskab i Europa. Men i realiteten er forskellene slet ikke så store, for vi er forenet af vores fælles historiske erfaringer og forenet af, at geografien binder os sammen i et fremtidens skæbnefællesskab.

”Vi har en fælles historie, vi har inkvisitionen, vi har Luther, den franske revolution, vi har en masse religion til fælles. Der er kun lige Tyrkiet, hvor de er muslimer, ellers så er vi alle sammen ”kristne” i gåseøjne. Vi har også den samme sprogstamme, og vi ved alle sammen, hvem Ludvig d. 14 var osv. Der er utrolig mange af os der, hvis vi går tilbage bare fire-fem led, så er der noget fransk eller noget tysk eller noget Nederlandenesk, fordi der var en eller anden hollænder, der kom forbi og gik i seng med vores oldemor.”

Lotte Heise, entertainer og forfatter

Det, der mangler er, at vi får skabt de fornødne kanaler for politisk diskussion og dialog på tværs af landegrænserne. Her er der behov for en stor indsats, men det er bestemt ikke en uoverstigelig opgave. Med de elektroniske medier, internettet og en stigende viden om forholdene i de øvrige europæiske lande, er der nemlig en solid basis at bygge videre på, så vi kan få skabt en fælles europæisk offentlighed, som et reelt europæisk demokrati skal bygges på.

”Et af de helt store problemer er jo netop, at vi ikke føler, at vi har en europæisk offentlighed at diskutere i, og derfor sidder og diskuterer i hver vores nationale offentlighed. Men hvis vi begynder at gøre mange flere ting på tværs af grænserne og også begynder at tænke på tværs af grænserne, og får medierne til at køre på tværs af grænserne. Så ville vi kunne skabe en europæisk offentlighed, som gør, at vi begynder at føle, at vi også er med i den demokratiske proces på europæisk plan”

Steen Gade, MF for SF

Samtidigt med, at det europæiske samarbejde skal demokratiseres, er det nødvendigt at udbygge det til flere områder. En lang række af de problemer og udfordringer, som Europa står overfor her i begyndelsen af det 21. århundrede, er af grænseoverskridende karakter, som kræver et stærkt og effektivt europæisk samarbejde.

Et af de områder, hvor der er det største behov for en videreudvikling af samarbejdet, er på det udenrigspolitiske område. Selv de største EU-lande er i global målestok blot små fisk, når det kommer til udenrigspolitik. Hvis europæernes værdier og interesser også i det 21. århundrede skal tages alvorligt af verdens stormagter med USA og Kina i spidsen, er det nødvendigt, at vi kan tale med én stemme.

Opbakning til en fælles udenrigspolitik

En meningsmåling foretaget i efteråret 2005 viser, at der er bred opbakning til en udbygning af det europæiske samarbejde blandt EU-borgerne.

Støtter du en...

Fælles forsvars- og sikkerhedspolitik?

ja: 77 pct. nej: 14 pct.

Fælles udenrigspolitik?

Ja: 68 pct. nej: 21 pct.

Kilde: Eurobarometer 64

"Hvis man forsvarspolitisk og udenrigspolitisk ikke allierer sig med hinanden, så har man ikke en chance. Det kan vi jo også se af sagen med Muhammed tegningerne, fordi de fremmede lande, der i første omgang går på os, opfatter os som et alene stående land, og så tør den der milliard muslimer godt gå i krig med os. Men i takt med, at det er blevet klart, at det her er en europæisk sag, så trækker de følehornene til sig. Så det, synes jeg, er et godt eksempel på, at i udenrigspolitikken og forsvarspolitikken, der er vi nødt til at alliere os, hvis vi skal have en chance for at sikre vores ydre grænser og dermed vores frihed."

Charlotte Antonsen EU-ordfører for Venstre

Også på det økonomiske og sociale område er der behov for, at det europæiske samarbejde udbygges. Vi har allerede et integreret indre marked, hvor varer og kapital frit kan bevæge sig over grænserne. Og de europæiske økonomier er blevet så sammenflettede, at det har direkte konsekvenser i Danmark, om det går godt eller skidt i andre dele af Europa.

"Vores økonomier så tæt forbundet, at det faktisk er en fordel for Danmark, når det går godt i Irland. Det er faktisk en fordel for Danmark, at den spanske, den irske og den portugisiske økonomi er blevet 50 gange bedre i dag, end den var for 20 år siden. Fordi det skaber et bedre marked og skaber vækst og arbejdspladser generelt i Europa."

Dan Jørgensen, MEP for Socialdemokraterne

Vi bør derfor tage konsekvensen og sikre, at vi på EU-niveau også har mulighed for at iværksætte tiltag, der kan sætte gang i økonomien i egne af Europa, hvor der er arbejdsløshed eller andre sociale problemer. Ikke bare fordi det er rigtigt ud fra et medmenneskeligt og solidarisk synspunkt, men også fordi fremgang i en del af Europa også betyder fremgang i Danmark.

"Jeg er tilhænger af, at EU skal have større mulighed for at puste økonomisk liv i områder, som er hårdt trængt. Jeg er også tilhænger af en økonomisk fond, som kan gå ind og sætte initiativer i gang, hvor der er meget høj arbejdsløshed. Det kan være uddannelsesinitiativer, det kan være infrastruktur-investeringer, men i det hele taget udvikle samfundet, så det kommer op i omdrejninger og kan følge med resten af Europa."

Steen Gade, MF for SF

I det Forenede Europa må det også være sådan, at de fælles institutioner og politikker på europæisk plan bliver finansieret direkte af borgere og virksomheder gennem europæiske skatter og afgifter. Hvis EU, som det er tilfældet i dag, fortsat skulle være afhængigt af bidrag fra medlemslandene, ville det gøre de europæiske institutioner til medlemsstaternes gidsler, og det ville stride mod hele fundamentet i Det Forenede Europa.

"[EU-regeringen] skal selv kunne opkræve de her penge - naturligvis indenfor visse rammer. Hvis de skulle til at tigge penge af de nationale regeringer, ville de jo være fuldstændig gidsler, og man vil kunne få sin politik igennem bare ved at trykke dem på penge-kassen."

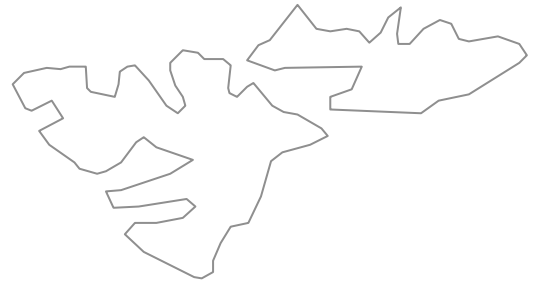
Asger Aamund, erhvervsmand

Et stærkt forenet Europa, der bygger på et stærkt demokratisk fundament og kan handle til gavn for alle europæere på en bred vifte af områder. Det er den bedste måde at sikre, at Europa også i det 21. århundredes globaliserede verden kan være en fredelig og velstående region i verden.

Det Forenede Europa	
Kommissionen	Europæisk regering. Vælges på baggrund af resultatet til Europa-parlamentsvalgene og står til ansvar overfor parlamentet.
Europa-parlamentet	De europæiske borgeres kammer. Er sammensat på baggrund af direkte valg. Alle EU-borgere har ret til at stemme og stille op, hvor de bor. Parlamentarikerne sidder i grupper efter politiske anskuelser. EU-lovgivning kan kun vedtages, hvis et flertal i Parlamentet stemmer for.
Ministerrådet	Staternes kammer. Består af repræsentanter for medlemsstaterne. EU-lovgivning kan kun vedtages, hvis et (kvalificeret) flertal stemmer for. Vetoretten er afskaffet på alle områder.
EF-domstolen	Er den øverste fortolker af EU-lovgivning og er overordnet de nationale domstole på de områder, hvor EU har kompetencer.
Kompetencer	EU har fået udvidet sine kompetencer betragteligt bl.a. omkring den økonomiske politik og udenrigspolitikken. EU opkræver skat direkte hos borgerne.

Scenarie 2 **Føderation light**

Julies store chance

Julie trådte ud af flyet i Bukarest. Det havde været en hård tur, for der havde været turbulens over Transsylvanien, men frem var hun da kommet. Turen var hendes store chance for at bevise overfor cheferne i London, at hun var værd at satse på. Helt konkret skulle hun undersøge om firmaets næste store fabrik skulle bygges i Rumænien. Med EU's indre marked var det jo lige meget om fabrikken lå i Billund eller Bukarest. Altså lige bortset fra, at lønningerne og skatterne var lavere i Bukarest. Hun var jo trods alt ikke rejst hele vejen til Rumænien for rumænernes brune øjnes skyld.

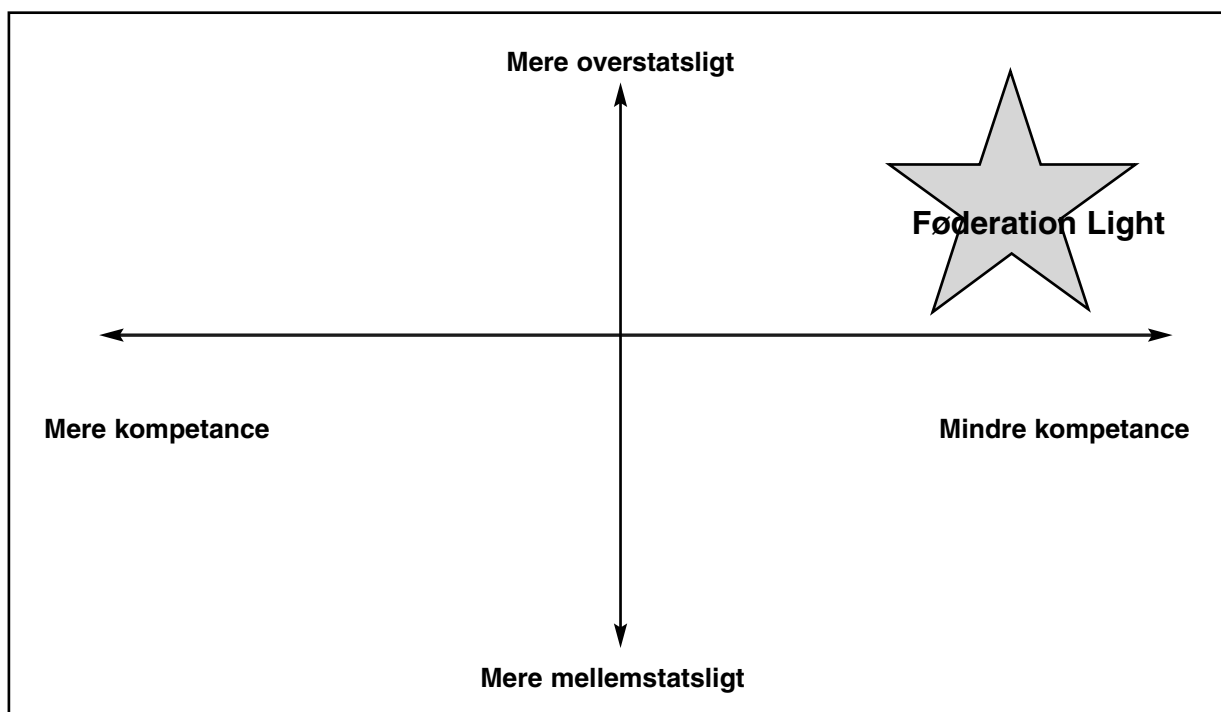
Julie havde faktisk været skeptisk indstillet overfor EU dengang, hun læste på Handelshøjskolen for ti år siden, men det var dengang diskussionen havde handlet om at skabe en politisk union og ikke det slanke EU-samarbejde, som man havde i dag. Det indre marked havde hun altid bakket op om, men den udvikling, man havde set med bl.a. kvoterne på kinesiske tekstiler og told på vietnamesiske sko, havde tændt advarselsslamperne. Der var nemlig stærke kræfter i Sydeuropa og på den europæiske venstrefløj, der ønskede at bruge EU som et protektionistisk skjold, der skulle beskytte ineffektive europæiske virksomheder og arbejdspladser mod markedets sunde konkurrence. Men det var efter Julies mening den helt forkerte vej at gå. Når det blæser, skal man bygge vindmøller ikke læhgen, havde hun altid ment. Og i sidste ende var det jo en illusion at tro, at man i længden ville kunne beskytte sig mod den globale konkurrence. Eller rettere det kunne man jo godt – bare se på Nordkorea – men det var ikke på den måde, man skabte et rigt samfund.

Men heldigvis havde krisen omkring forfatningstraktaten fået de socialistiske drømmere i EU's glaspaladser ned på jorden igen. For befolkningerne ønskede ikke et EU, der blandede sig i alt. Især efter østudvidelsen var der så store forskelle mellem landene – både kulturelt og økonomisk – at fælles regler på de fleste områder ikke gav mening. I stedet blev det besluttet, at EU kun skulle beskæftige sig med områder, hvor samarbejdet virkelig gav medlemslandene fordele, mens al den øvrige kompetence skulle føres tilbage til medlemsstaterne. Det havde betydet, at kerne i EU samarbejdet igen var blevet det indre marked, suppleret med minimumsstandarder på miljøområdet, fælles varestandarder og minimumsregler for tjenesteydelser. Mens eksempelvis den fælles landbrugspolitik, regionalpolitik og den fælles retspolitik var blevet afskaffet. Og det var Julie godt tilfreds med.

Hun syntes også, det var fornuftigt, at man havde effektiviseret samarbejdet ved at give EU's fælles institutioner mere indflydelse og havde afskaffet vetoen på alle områder. Altså hvis 25 mennesker skulle være helt enige, før man kunne træffe en beslutning, så ville det jo heller aldrig blive til noget. Der var nok en grund til, at ingen succesfulde virksomheder blev ledet efter rundkredsprincippet. Og hun havde svært ved at se argumentet for, at det pludseligt skulle virke, bare fordi man skulle træffe politiske beslutninger. Julie syntes også, at det var godt, at man havde EF-domstolen til at afgøre tvister, for der var mange eksempler på, at de nationale regeringer og domstole forsøgte at favorisere landets egne virksomheder.

Det slankere EU-samarbejde havde også gjort det lettere for EU at fortsætte med udvidelserne. Når samarbejdet ikke omfattede så mange områder, var det nemmere for de nye lande at leve op til kravene. Og det var også lettere for borgerne i de gamle medlemslande at acceptere de nye medlemmer, når samarbejdet var begrænset. Der er trods alt forskel på at skulle handle i det samme supermarked og så skulle bo i en slags politisk bofællesskab. Julie mente, at rumænerne nok var glade for, at danskerne ikke blandede sig i detaljerne i, hvordan de skulle indrette deres samfund. Hun var i hvert fald glad for, at rumænerne ikke blandede sig i de danske forhold.

Med de fortsatte udvidelser så mente Julie egentligt, at EU på sin vis var vendt tilbage til sine rødder. For var EU ikke startet som et fredsprojekt dengang efter 2. verdenskrig? Og som hendes gamle professor på Handelshøjskolen så ofte havde sagt: "Dem man handler med, fører man ikke krig mod". Hun hankede op i carry-on kufferten. Nu var det vist på tide at få handelen på plads, og skyndte sig gennem lufthavnen.

EU bør omdannes til en føderation light

Der er to store problemer med EU-samarbejdet, som vi kender det i dag. Det første problem er, at EU-samarbejdet ikke er demokratisk nok, hvilket tydeligt demonstreres af den brede folkelige kritik af EU-systemet. Det andet problem er, at EU har udviklet sig til et bureaukratisk monster, der forsøger at detailregulere alt for mange aspekter af de europæiske samfund. Og problemerne hænger sammen og forstærker hinanden. Når borgerne ikke mener, at EU er demokratisk, så føler de ikke, at EU's mange beslutninger er legitime. Og når EU blander sig i så mange forskellige aspekter af borgernes dagligdag – og ofte på måder, der ikke er tilpasset de nationale forhold – så undergraver det tilliden til EU's institutioner.

For at løse denne dobbelte tillidskrise mellem EU og borgerne, er der behov for dramatiske reformer. Reformene skal til for at skabe et mere demokratisk og gennemsigtigt EU, som kun beskæftiger sig med de opgaver, hvor europæisk samarbejde virkelig giver gevinster.

Faktaboks: EU acquis'et

Acquis communautaire" er et fransk udtryk, som benyttes om EU's samlede regelværk. Det vil sige alt lige fra traktater til direktiver, Domstolens retspraksis, erklæringer og internationale aftaler m.m.

Når et nyt medlemsland skal optages i EU, er udgangspunktet, at landet skal opfylde det samlede regelsæt, eller "acquis'et", som man også kalder det, fra første medlemsdag.

Acquis'et er ganske omfattende og anslås at fylde ca. 80.000 sider.

"EU's krise skyldes, at EU har bevæget sig for langt væk fra det oprindelige formål, nemlig at sikre fred og velstand gennem samhåndel. De seneste 10-15 år har EU i for høj grad brugt kræfterne på at skabe mere eller mindre irrelevante politiske overbygninger og udbygge et bureaukrati, som ikke kommer borgerne til gode."

Martin Ågerup, direktør for CEPOS

EU samarbejdet har leveret tre altafgørende fordele for Europas borgere. For det første har EU vist sig at være et fabelagtigt fredsprojekt, der har bundet de europæiske lande så tæt sammen i et forpligtende samarbejde, at krig i Europa er blevet nærmest utænkeligt. For det andet har EU skabt et fungerende indre marked, der har betydet en kolossal velstandsgevinst for borgere og virksomheder, og for det tredje har EU givet de europæiske borgere langt bedre muligheder for at rejse, studere og arbejde, hvor de vil i Europa. Det er disse kerneområder, som EU skal koncentrere sig om, mens alt det overflødige bureaukratiflomme bør skæres væk.

”Jeg tror, den bedste måde at sikre, at borgerne føler tilknytning til EU, er at sørge for at EU leverer varen på de områder, hvor man har besluttet at levere varen. Det vil altså sige, at man sørger for, at markedet fungerer, at der er en effektiv og sund forvaltning af de midler, som EU bliver betroet. At man for eksempel sørger for, at korrupsionen bliver mindre, og at man måske overvejer at opgive de politiske områder, hvor det ikke kan lade sig gøre. Landbrugspolitikken og regionale strukturfonde fører til korrupsion, så hvorfor skal EU overhovedet flytte rundt på penge på den måde, fra den ene borger til den anden, eller fra den ene region til den anden i EU. EU skal så først og fremmest sørge for, at man kan rejse frit mellem de forskellige lande, og at kapital, varer og tjenesteydelser frit kan rejse på tværs af landene. Så vil borgerne kunne se et formål med EU. Det tror jeg er det vigtigste.”

Martin Ågerup

For at få det indre marked til at fungere er der selvfølgelig behov for fælles regler på visse områder. Blandt andet kan det være nødvendigt at have fælles regler på eksempelvis dele af miljøområdet og sundhedsområdet, når det omhandler, hvilke krav, varer skal opfylde. Ellers risikerer man, at den nationale lovgivning bliver brugt til at skabe nye handelshindringer. Der er nemlig mange eksempler på, hvordan lande indfører miljøregler, hvis primære formål er at beskytte egne virksomheder. Det kan eksempelvis handle om, at produkter først skal gennem en langvarig godkendelse af de nationale myndigheder inden de må sælges, selvom de allerede har en tilsvarende godkendelse i producentens hjemland.

”Hvis jeg skulle vælge, så ville jeg vælge, at miljøreglerne skal vedtages i fællesskab i EU, fordi det minimerer muligheden for at bruge miljø som en undskyldning for at lave handelshindringer.”

Martin Ågerup, direktør for CEPOS

Det er også vigtigt, at EU beskytter borgernes individuelle rettigheder i hele Europa, så staterne ikke lægger forhindringer i vejen for, at borgerne frit kan rejse og arbejde på tværs af grænserne. Det er glædeligt, at Jerntæppet og Berlinmuren er blevet fjernet, og tiltag til at genrejse dem bør forhindres.

”Retten til at bevæge sig er jo en helt afgørende ting. Vi er sluppet af med Berlin-muren, og der er forskellige grader af Berlin-mur. Men lige meget, hvor meget Berlin-mur man har, ligegyldig hvor lidt det kan være, så er det forkert.”

Martin Ågerup, direktør for CEPOS

Til gengæld er der en række af EU's nuværende kompetencer, der bør føres tilbage til medlemslandene. Eksempelvis bør I EU ikke spille nogen rolle, når det handler om reguleringen af det nationale arbejdsmarked, sociale rettigheder eller i forhold til at styre den europæiske økonomi.

”Jeg mener ikke EU skal gå ind og lave detaljeret arbejdsmarkedslvgivning om orlovsregler eller aktiv beskæftigelsespolitik, som vi kender fra Danmark. Det tror jeg simpelthen bliver for detaljeret, og jeg tror, EU vil drukne i det. Vi har jo også forskellige traditioner om beskæftigelsespolitikken, og selvom vi sagde, at EU skulle løfte beskæftigelsespolitikken, hvordan vil du så nogensinde lave fælles regler for, hvor meget barselorlov man skulle have osv. Det vil vi aldrig nogensinde kunne blive enige om i EU. Så jeg mener i meget høj grad, at det skal være et nationalt anliggende.”

Charlotte Antonsen, EU-ordfører for Venstre

Når man har fået begrænset EU's arbejdsopgaver til de områder, hvor samarbejdet virkelig giver mening, så åbner det samtidigt op for, at man kan skabe demokratiske, effektive og stærke EU-institutioner. For modviljen mod at styrke EU's institutioner hænger i vid udstrækning sammen med borgernes frygt for, at EU vil begynde at detailregulere områder, hvor borgerne ikke kan se rationalet for EU-indblanding. Men denne

Det indre marked gør os rigere

EU's indre marked, som blev indført i 1992 har haft stor betydning for væksten i Europa. 10 år efter starten har det indre marked, ifølge EU-kommissionens beregninger, resulteret i en velstandsstigning i EU på 1222,3 mia. danske kroner om året. Og ikke nok med det så har indførelsen af det indre marked siden 1992 skabt ca. 2,5 millioner arbejdspladser indenfor EU.

Kilde: EU-kommissionen

modvilje vil forsvinde i takt med, at EU's kompetencer indskrænkes. EU-institutioner skal simpelthen en tur i fitnesscenter, så EU kan blive en stærk og slank organisation og ikke lasket og svag som i dag.

Et styrket og demokratisk EU må som udgangspunkt have sin egen politiske ledelse (regering), der står direkte til ansvar overfor de europæiske borgere. Formålet med EU er at give borgerne fordele - ikke udelukkende at være en snakkeklub for medlemsstaternes repræsentanter og ministre. Samtidigt skal Europa-parlamentet styrkes, så der kan blive skabt et rigtigt EU-demokrati.

"Folk vil have et rigtigt demokrati, og det får man kun, hvis man siger, vi skal have en føderation med et Europa-parlament i to kamre, hvor det ene er direkte valgt af de europæiske borgere, og hvor det i det andet er nationale blokke, som man stemmer efter, sådan at man får to behandlinger. Og på toppen af det sidder der så en europaregering, som kun skal have beføjelser indenfor nogle få og smalle områder, nemlig forsvar, udenrigspolitik, pengepolitik og den slags ting. Områder som vi absolut må samarbejde om."

Asger Aamund, erhvervsmand og samfundsdebattør

Det er også nødvendigt, at der er en uafhængig domstol, der kan kontrollere, at medlemslandene lever op til deres forpligtelser. Det er derfor vigtigt, at vi har EF-domstolen til at fortolke den vedtagne EU-lovgivning. Ellers risikerer vi, at det indre marked falder fra hinanden, og medlemsstaterne forsøger at undslippe deres forpligtelser.

"Jeg synes, der bør være mulighed for at føre [sagen] for EF-domstolen, for det er jo det, der er meningen med det hele. Landene de ser ofte tingene fra deres egen synsvinkel, og protektionismen lever i bedste velgående."

Gitte Seeberg, MEP for de Konservative

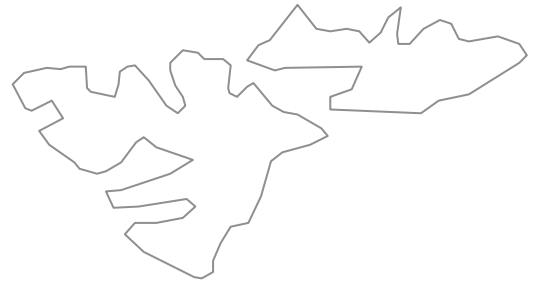
Konsekvensen af disse reformer vil blive skabelsen af et let og effektivt EU-samarbejde, der sikrer fælles regler på de afgørende samarbejdsområder, men som samtidigt betyder, at langt flere politiske beslutninger end i dag træffes decentralt i medlemsstaterne. Denne føderation light er helt klart den mest positive model for Europas fremtid. Den sikrer både demokratiet på europæisk plan og sikrer, at borgerne i medlemsstaterne får stor frihed til selv at træffe beslutninger, der kun vedrører dem selv.

Jeg ser jo et "Europa light" for mig. Det er jo ikke en stor tung føderation, hvor man flytter en masse opgaver opad. Tværtimod decentraliserer man, og kun ganske få opgaver bliver løst føderalt. Det vil sige, det bliver en let administration, det bliver et let parlament og en let regering.

Asger Aamund, erhvervsmand og samfundsdebattør

Føderation light	
Kommissionen	Europæisk regering. Vælges på baggrund af resultatet til Europa-parlamentsvalgene og står til ansvar overfor parlamentet.
Europa-parlamentet	De Europæiske borgeres kammer. Er sammensat på baggrund af direkte valg. Alle EU-borgere har ret til at stemme og stille op, hvor de bor. Parlamentarikerne sidder i grupper efter politiske anskuelser. EU-lovgivning kan kun vedtages, hvis et flertal i parlamentet stemmer for.
Ministerrådet	Staternes kammer. Består af repræsentanter for medlemsstaterne. EU-lovgivning kan kun vedtages, hvis et (kvalificeret) flertal stemmer for. Vetoretten er afskaffet på alle områder.
EF-domstolen	Er den øverste fortolker af EU-lovgivning, og er overordnet de nationale domstole på de områder, hvor EU har kompetencer.
Kompetencer	EU har begrænsede kompetencer. Det primære samarbejde handler om at få det indre marked til at fungere og sikre, at borgere og varer frit kan bevæge sig rundt i hele EU.

Scenarie 3 **Staternes Europa**

Parmaskinken der forsvandt

Liselotte kiggede på supermarkedets udvalg af røget skinke. Hun ville helst købe den økologiske parmaskinke, som hun plejede, men hun kunne ikke se den i køledisken. Hun spurgte butiksassistenten om de måske havde mere ude på lageret, men han svarede, at de ikke længere måtte sælge økologisk parmaskinke. Folketinget havde nemlig lige vedtaget en lov, der fastslog, at kun produkter, der levede op til de danske regler for økologi måtte sælges i Danmark, og i Italien havde man andre regler for økologi. Men hun kunne købe en pakke normal parmaskinke, for det var stadig tilladt, selvom der selvfølgelig var flere tilsætningsstoffer i den end i den økologiske. Butiksassistenten tilføjede, at dengang man havde haft det gamle EU, så kunne Danmark ikke vedtage sine egne restriktioner på varer fra eksempelvis Italien, men efter at man havde nedlagt EU, så stod det hvert land frit at fastsætte egne regler.

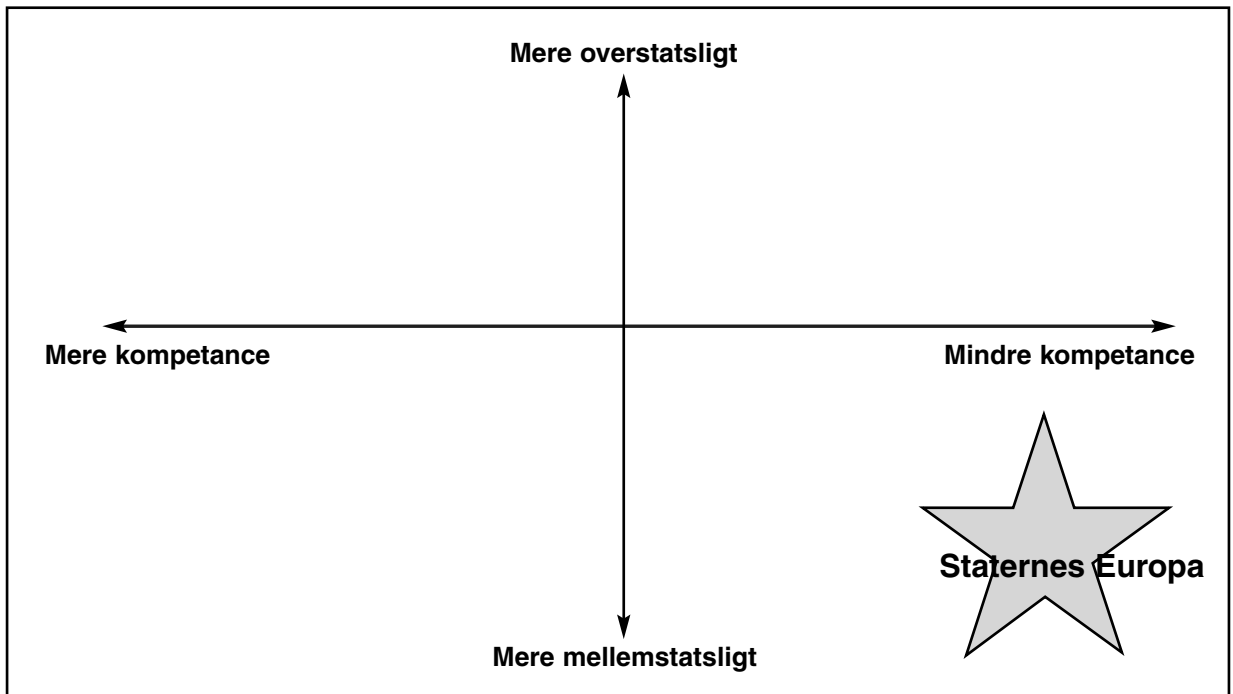
Sådan havde Liselotte aldrig tænkt over det. Hun havde faktisk stemt for, at EU skulle nedlægges ved folkeafstemningen i 2010. For EU var efter hendes mening blevet alt for stort og udemokratisk og blandede sig i alt for mange ting, som man ligeså godt kunne beslutte i Danmark alene. Og egentligt så rokkede manglen på italiensk parmaskinke ikke rigtigt ved hendes overbevisning. For Danmarks frihed og selvbestemmelse var altså ikke sådan til falds for en pakke parmaskinke, heller ikke selvom den var økologisk. Og med nedlæggelsen af EU havde man også fået en masse fordele.

Liselottes mand var murer, og hun huskede tydeligt, hvordan han havde været bange for at miste sit arbejde eller i hvert fald falde i løn i konkurrencen med alle de østeuropæiske håndværkere, der stod på spring for at komme ind over Danmarks grænser. Nu havde vi heldigvis fået muligheden for at stoppe udenlandske arbejdere ved grænsen igen. Det var ikke sådan, at Liselotte havde noget mod fremmede. Slet ikke. Men man behøver ikke at være tosse-god og åbne op for fremmed arbejdskraft så længe, der er masser af arbejdsløse hænder blandt danskerne.

Alle skræmmebillederne, som EU-tilhængerne var kommet med op til folkeafstemningen, havde også vist sig blot at være tomme trusler. For det var jo ikke sådan, at man ikke længere kunne samarbejde, bare fordi man ikke havde EU. Faktisk havde man i kølvandet på EU's nedlæggelse oprettet et væld af nye samarbejdsorganisationer: Den Nordiske Miljøunion, Nordsorådet og så videre. Men kendetegnende for alle organisationerne var, at de fuldt ud respekterede den nationale suverænitet. Der var således ikke nogen overstatslige domstole, der kunne overtrumfe de nationale højesteretter. Og aftaler gjaldt først i Danmark, når Folketinget havde sagt ja til dem. Sådan burde det også være, tænkte Liselotte. Det var nu rart, at man vidste, hvem der traf beslutningerne, og det var altså svært, hvis de blev truffet af udlændinge flere tusinde kilometer væk.

Hun måtte dog indrømme, at hun nogle gange var bekymret for om de andre europæiske lande nu også passede ordentligt på miljøet. I TV-avisen i går havde de vist et indslag fra en danskejet kemikaliefabrik i Polen, der ledte urensset spildevand ud i Østersøen. Direktøren for fabrikken sagde, at de havde valgt at flytte produktionen til Polen, fordi de høje danske miljøstandarder havde gjort det for dyrt at producere kemikalier i Danmark. "Hvorfor flytter de ikke produktion til Kina eller Afrika? Så ville det ikke gå ud over vores badestrande" havde Liselottes mand udbrudt. Men det var Liselotte ikke enig i. Det ville jo også være synd for kineserne og afrikanerne. Nej i stedet måtte man arbejde på at overbevise polakkerne om, at de skulle indføre strammere regler. De kunne jo heller ikke være tjent med, at Østersøen blev forurennet.

Liselotte fandt de sidste ting på sin indkøbsseddel og kørte forbi scanneren, der automatisk registrerede varerne og trak beløbet fra hendes bankkonto. Heldigvis var kassekøer et ligeså overstået kapitel som det udemokratiske EU. Nu ville det blive godt at komme hjem og slappe af.

Staternes Europa er den rigtige model

Nej'erne til forfatningstraktaten i Frankrig og Nederlandene afslørede en stor kløft mellem den politiske elite og befolkningen, der ikke bare gør sig gældende i de to lande, men er udtryk for en mere generel krise i det europæiske projekt. Mange borgere mener simpelthen, at det samarbejde, der startede som et begrænset teknisk samarbejde omkring produktionen af kul og stål, nu har udviklet sig til et kæmpe bureaukrati, der blander sig i alt og er med til at udhule de nationale demokratier.

Vælgerne svigter Europa-parlamentet

Det første direkte valg til Europa-parlamentet blev afholdt i 1979. Valgdeltagelsen ved Europa-parlamentsvalgene har generelt været lavere end ved nationale parlamentsvalg, og stemmeprocenten har været faldende på trods af, at Europa-parlamentet har fået mere indflydelse.

Valgdeltagelse ved EP-valg

1979: DK = 47,1 % EU-9 = 63 %
 1984: DK = 52,3 % EU-10 = 61 %
 1989: DK = 46,1 % EU-12 = 58,5 %
 1994: DK = 52,9 % EU-12 = 56,8 %
 1999: DK = 50,4 % EU-15 = 49,4 %
 2004: DK = 47,8 % EU-25 = 45,5 %

(EU er løbende blevet udvidet så tallet efter EU indikerer, hvor mange lande, der var medlem af EU det år.)

Men ikke nok med, at EU blander sig i alt. Det har også udviklet sig i en udemokratisk retning. Alt for mange beslutninger træffes af embedsmænd og diplomater bag lukkede døre, og borgernes mulighed for at stille politikerne til ansvar ved at vælge nogle andre er begrænsede. Det skyldes også, at man i stigende grad er gået over til at bruge flertalsafgørelser, hvilket fjerner de nationale parlaments mulighed for at udøve demokratisk kontrol.

"Jo flere flertalsafgørelser man laver i EU i dag, desto mere fjerner man demokratiet væk fra almindelige mennesker og græsrodder og fagbevægelsen og folkevalgte som mig. [EU] kommer det ned bag lukkede korridorer i Bruxelles, hvor der sidder en masse embedsmænd og multinationale selskaber og bestemmer alt for meget."

Rune Lund, EU-ordfører for Enhedslisten

Samtidigt har idéen om, at Europa-parlamentet kan kompensere for tabet af national demokratisk kontrol, vist sig at være en fuser. Det fremgår bl.a. med al ønskelig tydelighed af, at under halvdel af de stemmeberettigede valgte at stemme ved Europa-parlamentsvalgene i 2004. Og i modsætning til, hvad EU-tilhængerne har påstået ville ske, så har stemmedeltagelsen været faldende ved Europa-parlamentsvalgene, selvom Europa-parlamentet faktisk har fået mere at skulle have sagt. Det viser, at hele tanken om at skabe et fungerende demokrati på europæisk plan er en illusion.

”Jeg [er] også modstander af den måde, Europa-parlamentet fungerer på i dag. I et rigtigt mellemstatsligt samarbejde er det staterne, der samarbejder, og der skal man ikke have en føderalstatskonstruktion med et EU-parlament.”

Rune Lund, EU-ordfører for Enhedslisten

EU-udvidelsen har også tydeliggjort de store forskelle i kultur, velstand og måde at indrette samfundene på, der eksisterer i Europa. Da EU blot var en lille klub af velstående vesteuropæiske lande, var det nemmere at ignorere de store forskelle. Men efter udvidelsen er det blevet en umulighed. Vi har eksempelvis set, hvordan de store forskelle i løn og arbejdsforhold mellem Østeuropa og Vesteuropa skaber stor bekymring i Vesteuropa, hvilket er kommet til udtryk i debatten om østarbejdere og servicedirektivet. Også på miljøområdet befinder landenes holdninger sig så milevidt fra hinanden, at fælles regler ikke kan blive andet end laveste fællesnævner.

”Jeg synes, det er svært at skulle have fælles miljøpolitik med Polen for eksempel. Det ville jeg nok ikke synes var helt fedt. Det har vi jo så på sin vis, men lige præcis med nogle af de her ting, der ved vi jo at østlandene er ekstremt langt bag ud. Og det er klart, at de er langt bagud, fordi de har slet ikke haft tid til at koncentrere sig om sådan nogle ting. Det er jo et ”luksus problem”, at man har tid til at beskæftige sig med økologi. Det har man ikke tid til, hvis man har travlt med at koncentrere sig om at overleve.”

Lotte Heise, entertainer og forfatter

I lyset af de store forskelle er det derfor på tide at droppe tanken om, at man på europæisk niveau kan vedtage fælleslovgivning, der skal gælde i 25 vidt forskellige lande. I stedet bør man vende tilbage til et mellemstatsligt organiseret Europa, hvor staternes suverænitet og selvbestemmelsesret respekteres.

”Jo mere det internationale samarbejde i Europa bliver et samarbejde mellem ligeværdige nationer, jo bedre.”

Rune Lund, EU-ordfører for Enhedslisten

Det betyder, at EU-institutionerne, som vi kender dem, skal nedlægges eller ændres kraftigt. EU-Kommissionen skal nedlægges eller omdannes til et apolitisk sekretariat, Europa-parlamentet skal have frataget sin lovgivningskompetence, og EF-domstolen skal væk.

”EF-domstolen er en skrækkelig, skrækkelig instans, der skulle nedlægges og genstartes, fordi den har det der princip med, at den arbejder mod et stadigt snævrere samarbejde. Det vil sige, at den er fuldstændig inhabil i alle sager. Fordi hver gang, der kommer et tvivlsspørgsmål, så vil den sige, vi skal arbejde mod et stadigt snævrere samarbejde, der udvider sig med flere og flere kompetencer. Så den vil altid arbejde for dem, der går i den retning.”

Sebastian Dorset, stand-up komiker

Men nedlæggelsen af EU betyder ikke – i modsætning til hvad mange EU-tilhængere påstår – at vi ikke længere skal samarbejde om at løse fælles problemer i Europa. Det er klart for enhver, at der er problemer, der ikke kan løses indenfor rammerne af de europæiske stater. Og det er ligeså klart, at vi på disse områder skal gå efter at finde fælles europæiske eller globale løsninger. Men det skal ske på en måde, der sikrer, at respekten for den nationale suverænitet og de nationale demokratier bevares, og at lande ikke kan tvinges til at indføre regler, som det er imod.

”EU skal ikke være et land. EU er en frivillig klub af frie nationale medlemsstater”

Morten Messerschmidt, EU-ordfører for Dansk Folkeparti

Stor forskel på velstandsniveauet i EU

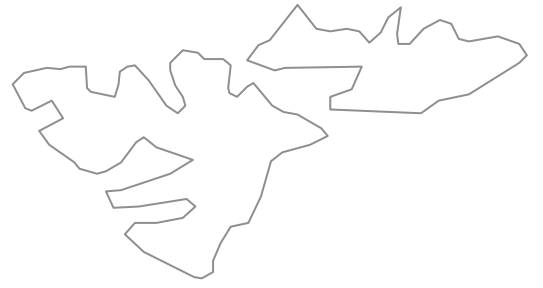
BNP per indbygger i 2004
(korrigeret for købekraft
EU gennemsnit = 100)

Luxembourg	223
Irland	139
Danmark	122
Østrig	122
Nederlandene	120
Storbritannien	119
Belgien	119
Sverige	116
Finland	115
Frankrig	111
Tyskland	109
Italien	105
EU-25	100
Spanien	98
Grækenland	82
Cypern	82
Slovenien	78
Portugal	73
Malta	72
Tjekkiet	72
Ungarn	61
Slovakiet	52
Estland	50
Litauen	48
Polen	47
Letland	43

Kilde: Eurostat

Staternes Europa	
Kommissionen	Nedlagt. En del af kommissionens bygninger og ansatte er overdraget til nye mellemstatslige samarbejdsorganisationer.
Europa-parlamentet	Nedlagt.
Ministerrådet	Nedlagt. Men repræsentanter for Europas lande mødes fortsat i regi af andre internationale og europæiske organisationer.
EF-domstolen	Nedlagt. Der er ingen juridiske instanser på europæisk plan, der kan overtrumfe de nationale domstole.
Kompetencer	EU er blevet nedlagt. I stedet er der oprettet mellemstatslige organisationer, hvor de europæiske lande kan samarbejde om konkrete emner.

Scenarie 4 **Den Europæiske Statsunion**

Toscana-drømme

Fuldmægtig Søren Jensen rettede på slipset. Man skulle jo helst se præsentabel ud, når man sådan repræsenterede Danmark ved forhandlingerne i Den Europæiske Statsunion eller ES, som de plejede at kalde det i Udenrigsministeriet. Han var som altid kommet i god tid inden mødet, for som repræsentant for et lille land var det vigtigt at udvise den rette professionelle omhu.

Mens han ventede lod Søren tankerne flyve. I sin ungdom havde han været glødende føderalist og været medlem af både Europæisk Ungdom og den danske afdeling af føderalistbevægelsen. Han greb sig selv i tit at tænke tilbage på varme sommeraftener i Toscana med god rødvin og lækker mad, hvor han havde ført lange samtaler om Europas fremtidige indretning sammen med andre føderale idealister fra hele Europa.

Det havde nu været hyggeligt, selvom Søren med alderens og bagklogskabens visdom måtte indrømme, at de havde været frygteligt naive. De havde oprigtigt troet på, at flere århundreders national historie og de store sproglige og kulturelle forskelle mellem de europæiske folk kunne overvindes, og man kunne skabe et reelt europæisk demokrati. Men som krisen omkring Forfatningstraktaten i 2005-06 havde vist, så var det en utopisk drøm eller - som Søren tænkte i sine mere rørstrømske øjeblikke - en drøm, der var 100 år forud for sin tid.

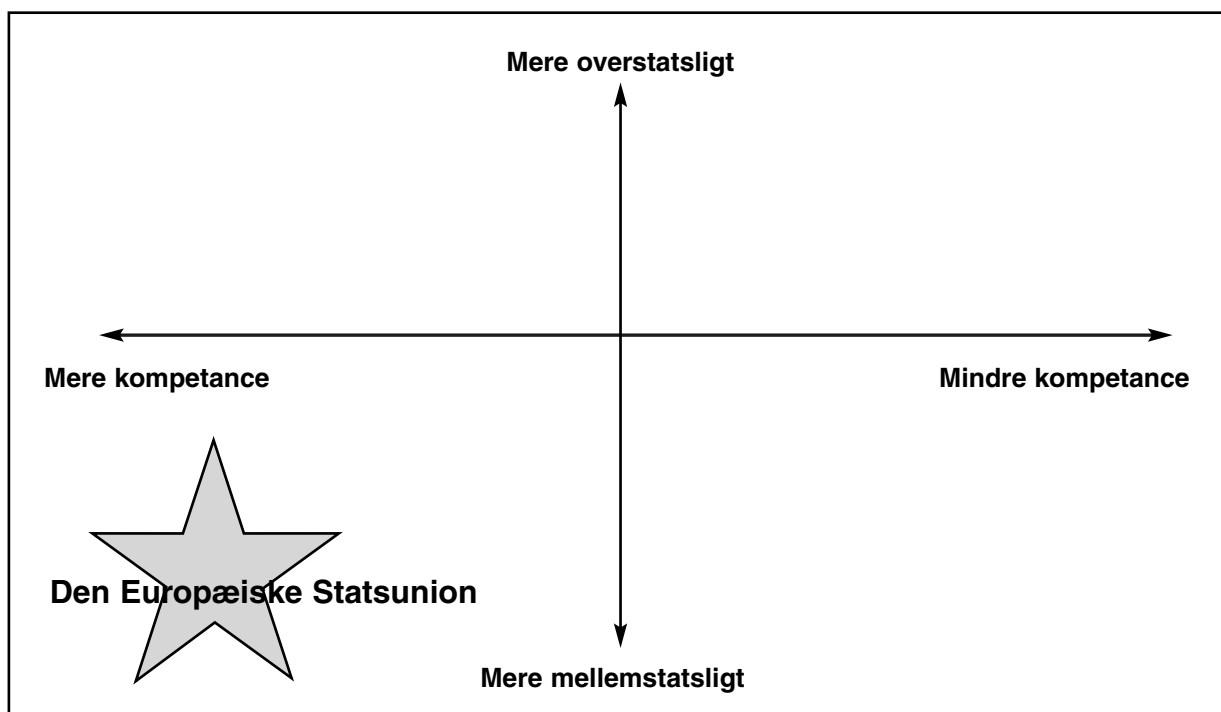
Forfatningskrisen havde vist, at flertallet af europæerne ikke kunne se sig selv som del af et europæisk folkeligt fællesskab med egne demokratiske institutioner. Det lugtede alt for meget af 'Europas Forenede Stater', og blev af mange set som en trussel mod den nationale kultur og identitet. Søren var ikke sikker på, at det nu egentligt ville have været så slemt, som de frygtede. Men han var demokrat nok til at respektere flertallets holdning. Det ville jo også have sendt det helt forkerte signal, hvis man havde forsøgt at gennemtrumfe et mere demokratisk EU mod folks ønsker.

Til gengæld priste Søren sig lykkelig for, at modstanden mod et overstatligt EU ikke havde ført til en fuldstændig opløsning af samarbejdet, men derimod blot til et opgør med de overstatlige elementer. EU-Kommissionen havde fået frataget sin politiske rolle og var reduceret til et sekretariat med rent administrative opgaver, ligesom Europa-parlamentet var blevet omdannet til en rådgivende forsamling bestående af nationale parlamentarikere. Men man havde ikke indskrænket samarbejdsområderne, tværtimod beskæftigede ES sig med flere emner end det gamle EU. Og det var godt, for var der noget, de europæiske lande havde brug for i en globaliseret verden, så var det at arbejde sammen om grænseoverskridende problemer.

Forurening stopper som bekendt ikke ved grænserne, og det gør den organiserede kriminalitet og terrorisme desværre heller ikke. Det vidste Søren bedre end de fleste fra moderne i ES, hvor rapporterne fra det fælles politisamarbejde blev diskuteret. Rapporterne var selvfølgelig ikke tilgængelige for offentligheden, ligesom langt de fleste beslutninger i ES blev truffet bag lukkede døre. Søren var lidt usikker på, hvad han egentligt syntes om det. På den ene side var det jo ganske praktisk, at man kunne diskutere og forhandle i fortrolighed. På den anden side stred det mod hans demokratiske idealer, især når man gang på gang oplevede, at det som ministrene sagde til pressen efter mødet ikke altid afspejlede, hvad der faktisk var sket.

Men det var ikke noget, der øjensynligt gik danskerne særligt meget på. Der var selvfølgelig Folkebevægelsen mod ES og deres ligesindede, der himlede op om 'det demokratiske underskud'. Men det lod til, at flertallet var tilfredse med tingenes tilstand. Det var i hvert fald, hvad meningsmålingerne indikerede. Søren kom til at tænke på den kinesiske leder Deng Xiaopeng, der havde sagt, at folket var ligeglad med om katten var sort eller hvid bare den fangede mus. Selvom Søren nok mente, at grå var en mere passende farve for ES, så beskrev ordene befolkningens holdning til samarbejdet ganske fint.

Nå det var blevet tid at gå ind i mødelokalet og forsøge at fange dagens mus. De idealistiske tanker om demokrati måtte vente til, han var blevet pensioneret. Måske man skulle begynde at spare op til et hus i Toscana, tænkte Søren, mens hans fandt mødepapirerne frem i attachemappen.

Den Europæiske Statsunion er vejen frem

Folkeafstemningerne om forfatningstraktaten i Frankrig og Nederlandene har tydeligt vist, at mange europæere ikke har tillid og forståelse for den retning, som EU har udviklet sig i de seneste år. I takt med, at EU har fået flere kompetencer, så er den institutionelle indretning af samarbejdet også undergået mange forandringer, der har resulteret i en meget kompliceret og ugenomsigtig struktur, der gør det nærmest umuligt for mennesker, der ikke er EU-nørder, at gennemskue, hvem der træffer beslutningerne og hvorfor. Dermed har EU systemet udviklet sig til at være et ansvarlighedens sorte hul, hvori det politiske ansvar suges ned og forsvinder. De nationale politikere, der er med til at træffe beslutningerne, skyder skylden for upopulære EU-beslutninger på EU, som dermed ikke overraskende helt mangler folkelig legitimitet.

"[G]rundproblemet er, at man primært tager æren for de gode ting indenfor nationens grænser og siger: Det var vores skyld, at det gik godt, og det var på trods af, at alle de andre var nogle idioter. Når der er noget, der går skidt, uanset om man så selv har et medansvar, så giver man EU skylden for det. Og det er der, problemet ligger."

Anders Samuelsen, MEP for de Radikale

Der er derfor behov for en gevaldig oprydningsøvelse i det europæiske samarbejde, så befolkningen atter kan overskue, hvem der er med til at træffe de beslutninger, der påvirker deres dagligdag. Her har den foretrukne løsning i EU-kredsene længe været, at EU skal trækkes i en mere føderal retning. Det vil sige, at EU's institutioner skal legitimeres på samme måde, som vi kender det fra medlemsstaternes demokratier, hvor regeringer og parlamentet udspringer af direkte valg. Men denne løsning er problematisk. For der er jo ikke noget europæisk folk, der kan legitimere et føderalt EU. Europæerne er stadigvæk først og fremmest danskere, tyskere og spaniere.

"Hvis man render rundt i en eller anden tågeverden og tror, at man kan få EU til at være ét land ligesom USA, så tror jeg faktisk, at man ender med at skade EU samarbejdet ganske betragteligt. For det er der masser af mennesker, som slet ikke kan identificere sig med. Folk vil gerne arbejde sammen om nogle ting på tværs af grænserne i EU, men de vil fortsat høre til i Danmark, Sverige eller Polen. Og det tror jeg, man skal være meget omhyggelig

med at værne om, så man ikke giver folk indtryk af, at vi er ved at opbygge sådan en forbundsstat. Det tror jeg ikke på, der er opbakning til.”

Tine Aurvig-Huggenberger, næstformand i LO

Men selvom den føderale model ikke er en funktionsdygtig løsning, kan vi heller ikke bare nedlægge det europæiske samarbejde. For der er jo en lang række grænseoverskridende problemer, som de enkelte europæiske stater ikke kan løse ordentligt alene. Derfor er der behov for at stoppe de utopiske drømme om et føderalt og forenet Europa og i stedet fokusere på at skabe et tæt og forpligtende samarbejde mellem Europas stater.

” Hvis vi havde et Europas forenede stater, hvor vi var nogenlunde kulturelt ligesindede, så kunne det også være fint nok, at man havde sådan et stort overordnet demokrati, hvor alle kunne stille op og alle kunne stemme alle steder. Men det er ikke det, der er virkeligheden, og sådan tror jeg heller ikke det bliver, og det er i øvrigt heller ikke meningen. Europa, som jeg ser det, skal stadig holde fast i at være et forskellighedernes Europa. Det er forskellige lande, som organiserer sig sammen. Som aftaler nogle fælles spilleregler, der for eksempel sikrer lige og fair konkurrence, og at man ikke sviner ved at forurene henover landegrænser. Så man vedtager fælles spilleregler, men det er stadigvæk selvstændige nationer der deltager.”

Anders Samuelsen, MEP for de Radikale

Den logiske løsning er derfor at sikre, at et stærkt og forpligtende europæisk samarbejde udstyres med effektive mellemstatslige institutioner. Det skal være Ministerrådet, hvor staternes regeringer er repræsenteret, der skal være drivkraften i samarbejdet. Til gengæld skal de overstatslige organisationer som Europa-parlamentet og Kommissionen spille en mindre rolle. Demokratiet i samarbejdet skal forankres i medlemsstaternes demokrati, for det er kun indenfor nationalstaten ramme, at man kan have et virkeligt velfungerende demokrati.

”Jeg tror ikke på den der føderalistiske tanke med, at man skal kunne stille op alle steder, for eksempel at en franskmand skal kunne stille op i Danmark, hvis han ville. Det tror jeg simpelthen ikke på kan engagere borgerne. Jeg tror, at hvis man vil engagere borgerne, så bliver det nødt til at være nogle repræsentanter som repræsenterer landene.”

Gitte Seeberg, MEP for de Konservative

Når man på denne måde har skabt klarhed i strukturen, og fastslået at det er de nationale regeringer, der er samarbejdets herre. Og dermed også de nationale regeringer, der er ansvarlige for den førte politik, så bliver det igen muligt hurtigt og nemt at placere det politiske ansvar. De nationale parlamenter får dermed en klar opgave i at kontrollere regeringens EU-politik, og vælgerne har mulighed for at vælte regeringen ved det næste valg.

En renationalisering af det politiske ansvar gennem omdannelsen af EU til en Europæisk Statsunion er den eneste måde at sikre det europæiske samarbejde den nødvendige legitimitet. Og uden folkelig legitimitet er det ikke muligt at have et stærkt samarbejde, der kan skabe fælles løsninger på de fælles udfordringer, som Europa står overfor.

Borgerne har fokus på problemløsning

En meningsmåling gennemført i 2005 viser, at det europæerne ønsker af det europæiske samarbejde er, at det bidrager til at løse konkrete problemer. Til gengæld er det kun et mindretal, der ser behovet for institutionelle reformer eller mere information om EU, som presserende.

Hvilke tre opgaver, bør være de vigtigste for EU?

- 1) Bekæmpe arbejdsløshed - 47 %
- 2) Bekæmpe fattigdom - 44 %
- 3) Bevare fred og sikkerhed i Europa - 31 %
- 4) Bekæmpe organiseret kriminalitet - 25 %
- 5) Bekæmpe terrorisme - 19 %
- ... 6) Komme tættere på borgerne eksempelvis ved at give dem mere oplysning om EU - 19 %
- ... 7) Reformere den måde som institutionerne fungerer - 5 %

Kilde: Eurobarometer 63 (2005)

Den Europæiske Statsunion	
Kommissionen	Apolitisk sekretariat, der varetager administrative opgaver i forbindelse med arbejdet i Den Europæiske Statsunion.
Europa-parlamentet	Rådgivende forsamling, hvor nationale parlamentarikere mødes for at diskutere udviklingen i Europa. Har ingen lovgivende kompetence.
Ministerrådet	Den vigtigste EU-institution. Består af repræsentanter for medlemsstaterne. EU-lovgivning kan kun vedtages, hvis et (kvalificeret) flertal stemmer for. Vetoretten er bevaret, hvis vitale nationale interesser står på spil..
EF-domstolen	Nedlagt. Fortolkningen af EU-lovgivningen er overladt til Ministerrådet og de nationale domstole.
Kompetencer	EU har fået udvidet sine kompetencer betragteligt bl.a. omkring den økonomiske politik og udenrigspolitikken.

Visioner for Europa

Her kan du læse tretten politikere og samfundsdebattørers vision for Europa om ti år. Du kan læse interviews med dem alle på HYPERLINK "<http://www.HvilketEuropa.dk>" www.HvilketEuropa.dk, hvor du også har mulighed for at teste din egen holdning til fremtidens Europa.

EU skal være en føderation light

”Om ti år tror jeg, vi har et Europa, der arbejder meget bedre politisk sammen, end det vi har i dag. Den europæiske markedsplads er allerede under dannelse, fordi kapital, teknologi og arbejdskraft flyder frit, og det, vi kan kalde for business Europa, er allerede i gang. Men vi mangler den politiske overbygning. Jeg tror, at vi i 2016 har en politisk føderation, således, at vi har en Europa-regering og et Europa-Parlament, der tager sig af nogle ganske få nødvendige ting som udenrigspolitik, finanspolitik og den slags ting, mens resten er delegeret og decentraliseret ud i regionerne.”

Asger Aamund, erhvervsmand og samfundsdebattør

Et fulgyldigt dansk EU-medlemskab uden undtagelser

”Jeg håber selvfølgelig, at vi stadigvæk har et godt samarbejde, hvor vi respekterer hinanden, og hvor vi også kan løfte de forskellige opgaver, vi har i Europa. I øjeblikket er der en del uro i forbindelse med vores Muhammed-tegninger og i forbindelse med Irakkrigen. Der tror jeg på, at jo stærkere Europa bliver på den udenrigspolitiske scene, jo bedre kår får menneskerettighederne. I det omfang Europa kan få styrke til at sikre, at menneskerettigheder - retten til livet, ytringsfriheden og alle de helt grundlæggende ting - bliver styrket, også i den del af verden, der ligger uden for Europa, jo fredeligere bliver verden. Så for mig drejer det sig om at sikre vores frihed, og det tror jeg på, at EU kan blive bedre i stand til om ti år, hvis vi får nogle fornuftige justeringer af EU-traktaten. Så vi kan løfte de større opgaver. Så det bliver lettere at træffe udenrigspolitiske beslutninger. Så vi får nogle ansigter på Europa og får mere demokrati og åbenhed. Så vi får befolkningerne med i højere grad. Jeg ønsker mig et harmonisk Europa, hvor politikere og befolkning er i overensstemmelse med hinanden. Hvor EU bliver en lige så naturlig del af vores hverdag, som FN og NATO har været i mange år. Og med en dansk bibemærkning så håber jeg, at de danske undtagelser er langt, langt væk, og at vi har et fulgyldigt dansk medlemskab af Europa.”

Charlotte Antonsen, EU-ordfører for Venstre

Europa kan blive en stor dynamisk kraft i globaliseringen

”Min vision for EU om ti år er, at vi har skabt et fællesskab i EU, som gør, at vi har nogle samfund, som er de stærkeste og de smarteste og de dygtigste. Det betyder, at vi i fællesskab i EU prioriterer uddannelse og forskning og gode udviklende arbejdspladser, og ikke tror, at vi kan konkurrere med Kina og Indien om de billigste løsninger. Det er et Europa, som hviler på nogle grundlæggende værdier, der handler om individets frihedsrettigheder. Hvis vi holder fast i det, er jeg overbevist om, at Europa kan blive en meget stor dynamisk kraft i globaliseringen.”

Tine Aurvig-Huggenberger, næstformand i LO

EU skal lave mindre detailregulering og flere helheds løsninger

”Det er sjovt, at hver gang befolkningen i Europa stemmer nej til et EU-forslag, så er det altid befolkningen, der ikke har forstået noget som helst. Jeg tror måske, at hvis man har en sag, der er så svær at forklare, at et helt folk kan misforstå den, så er det måske, fordi den sag, man fremlægger, ikke er særlig god. Jeg kunne godt tænke mig, at EU om ti år gik mindre op i detailregulering og mere op i helheds løsninger og forklarede, hvad det egentligt var, EU var til for. Og så løste de problemer der opstod. I stedet for at begynde at regulere de ting, som man har i sin dagligdag, hvor man måske i virkeligheden er lidt ligeglad med, om agurker er krumme, eller hvordan røde cykelskilte virker, eller hvordan et køleskab skal udformes. Måske lidt mindre detailstyring og lidt mere overordnet vision, så ville jeg bare være glad.”

Sebastian Dorset, standup-komiker

Et grønt og solidarisk EU som modvægt til USA

”Min vision er, at Europa om ti år er udvidet med Tyrkiet. At vi har afskaffet eller er ved at afskaffe vores elendige landbrugsordninger, og at vi har fjernet vores handelsmure overfor den tredje verden, så vi for alvor begynder at opføre os solidarisk. Og at vi bruger alle kræfter på den store grønne omstilling, så vi for alvor er den region i verden, som sætter dagsordenen for at undgå drivhuseffekten. Så - et solidarisk og grønt EU, der kæmper sammen med de fattigste i verden og har skabt en global indflydelse, som er en klar modvægt til USA på verdensscenen.”

Steen Gade, MF for SF og formand for Nyt Europa

Europa skal være et sted, hvor vi har det rigtigt godt sammen

”Jeg har en lidt barnlig og måske også en lille smule naiv vision om, hvordan Europa ser ud i 2016. Jeg kunne godt tænke mig, at nogle af de ting, som EU arbejder for, nemlig en større samhørighed, et større fællesskab og en større ansvarlighed overfor hinanden, blev udviklet. Jeg ville synes, det var fantastisk, hvis vi kunne være med til alle sammen at udvikle det. Og måske også prøve at kæmpe lidt mod nogle af de fordomme, vi har, mod noget der er stort. For vi er jo et meget lille land. Så vi har det tit sådan, at hvis nogen er store, så er det nok noget skidt. Men det behøver det ikke være. Jeg tror, at det er en stor fordel i forhold til den måde, verden udvikler sig på, at vi i Europa kan komme til at fremstå som en enhed, fordi eksempelvis USA er så stort, og fordi Kina er så stort. Jeg tror, vi vil have mange fordele ved at arbejde godt sammen. Fordi vi har trods alt en stor fælles fortid, som gør, at vi kender hinanden på én eller anden måde. Vi ved, hvad den franske revolution er alle sammen, vi ved hvad Eiffeltårnet er, vi ved hvad det stockholm-

ske blodbad er - i hvert fald mange af os. Jeg synes, det kunne være interessant, hvis vi kunne tage den bagage med og prøve at gøre Europa til et sted, hvor vi kunne arbejde sammen. Men også et sted, hvor vi kunne leve sammen side om side, og måske endda have det rigtigt, rigtigt godt oven i købet.”

Lotte Heise, forfatter og entertainer

EU skal være endnu mere socialdemokratisk end i dag

”Jeg håber, at EU bliver endnu mere socialdemokratisk end det er tilfældet i dag. Med det mener jeg, at vi skal have styr på markedskræfterne. Det vil sige, at vi skal sørge for, at vi selvfølgelig skaber vækst og arbejdspladser, men vi gør det på en måde, så vi sikrer, at der er ordentlige forhold på arbejdsmarkedet. Det er ordentligt arbejdsmiljø, det er ordentlige regler for lønmodtagere. Og at vi ikke smadrer vores miljø bare for at opnå en økonomisk vækst. Det er den ene del. Den anden del er, at jeg synes, EU skal være bedre til at spille en rolle på den internationale scene. Det handler for det første om, at vi skal skrotte vores landbrugspolitik. I dag er det sådan, at en ganske almindelig malkeko i Europa får 15 kroner i støtte om dagen. Og samtidig ved vi, at halvdelen af jordens befolkning lever for under 15 kroner om dagen. Det er selvfølgelig uanstændigt. Det skal vi lave om på. Derudover så skal vi være et bedre modspil til USA på den globale scene. De er verdens eneste supermagt i dag. Vi vil altså have en verden, hvor det er lovens magt og ikke magtens lov, der regerer. Og skal det opnås, så skal vi være et bedre modspil til USA.”

Dan Jørgensen, MEP for Socialdemokratiet

Et demokratisk samarbejde mellem ligeværdige stater

”I stedet for det EU, vi har i dag, hvor vi har en udemokratisk konstruktion - en udemokratisk superstat, hvor man samarbejder oppefra og ned på en måde, som i alt for høj grad tilgodeser de store selskaber og på en måde, som i alt for høj grad tager udgangspunkt i, hvordan man tjener penge, så jeg hellere et demokratisk samarbejde mellem ligeværdige stater, hvor man samarbejder nedefra og op. Og i det samarbejde, der så jeg gerne, at man sikrede sig internationale miljøaftaler, aftaler som sikrer våbenkontrol, internationale aftaler, som sikrer, at store selskaber betaler deres skat, aftaler som sikrer nedrustning, og aftaler, som sikrer en økologisk udvikling i hele Europa. Så det er min vision for et socialt, et bæredygtigt og et demokratisk Europa.”

Rune Lund, EU-ordfører for Enhedslisten

Et mere fleksibelt og mindre forpligtende samarbejde i Europa

”Jeg tror, vi har et langt mindre forpligtende samarbejde om ti år. Jeg tror, man i højere grad vil tage hensyn til, at der rent faktisk er store forskelle mellem landene. At der er stor forskel på, hvordan man har indrettet sig i Portugal i forhold til Danmark og Storbritannien og Østeuropa. Og det er klart, at de forskelle er man nødt til at tage højde for i forhold til den EU-lovgivning, man også laver. Så jeg tror, man vil se et samarbejde, hvor nogle lande går meget vidt på nogle områder, og hvor andre lande holder sig lidt mere tilbage. Og hvor det sådan set bliver meget mere fleksibelt at samarbejde i Europa. Det tror jeg også er den rigtige løsning. Fordi den model man har i dag, og den model man i særdeleshed med EU-forfatningen ville have lagt op til, det var jo altså at få flere flertalsafgørelser, hvor man kunne stemme landene ned. Hvor man i virkeligheden kunne stemme landene ned på områder, hvor de ikke havde en interesse i at være med. Og jeg tror, at den model, vi vil se, er, at så siger landene ”så står vi udenfor her, og så lader vi andre lande, der gerne vil gå videre, gøre det”.

Morten Messerschmidt, EU-ordfører for Dansk Folkeparti

Et udvidet EU, der spreder demokrati og menneskerettigheder

”Jeg håber, at om ti år så er der endnu flere lande med i Europa, fordi hver gang der kommer et nyt land med, så er det egentligt det bedste eksempel på, hvor stor en succes Europa er. Fordi så er der endnu et land, der er blevet fuldt demokratisk, og som har fået indført de menneskerettigheder, som vi kæmper for i Europa. Dermed er vores egen hverdag også i Danmark blevet sikrere, fordi randstater som grænser op til det Europa, vi kender i dag, så også er blevet en del af den europæiske familie. Så i bund og grund kunne man sige, at det kunne være fint, hvis man ikke havde kaldt det Europas Forenede Stater men havde kaldt hele det her projekt ’foreningen af demokratier’, fordi det er det, som det grundlæggende går ud på.”

Anders Samuelsen, MEP for De Radikale

Et samarbejde mellem nationale stater, der gør en global forskel

”Min vision er, at Europa fortsat er et samarbejde mellem nationale stater, men at vi er mere parate til at give det mere indhold. Et af de områder, jeg synes, er det vigtigste at opprioritere i fremtiden, er det udenrigspolitiske område, hvor jeg mener, at EU kan gøre en forskel i verden. Derfor synes jeg, at vi i højere grad skal tale med én stemme. Det er også mit håb, at samarbejdet vil koncentrere sig mere om de væsentlige ting, og at vi måske undlader at diskutere så meget i detaljen. Det siger jeg også, fordi det er min vision, at der kommer flere lande ind - nu er der to nye lande på vej - og der vil komme andre lande til bl.a. lande på Balkan. Det er i hvert fald noget, jeg håber på. Der tror jeg, at det er nødvendigt, at vi diskuterer, hvad vi i EU skal samarbejde om, og hvad vi ikke skal samarbejde om. Og simpelthen koncentrerer os om de mest væsentlige ting for ellers tror jeg, det bliver svært at have et samarbejde med så mange lande.”

Gitte Seeberg, MEP for Det Konservative Folkeparti

EU skal gøres til borgernes og civilsamfundets projekt

”Grundlæggende er EU jo et eksperiment i internationalt samarbejde, som vi gennemfører på vegne af menneskeheden. Forstået på den måde at hvis vi ikke kan finde ud af at regulere internationale spørgsmål på en bedre måde, end vi gør i dag, så vil verden løbe ind i gigantiske problemer. Og hvis vi ikke kan finde ud af det i Europa, hvor vi har så tæt et samhørighedsforhold i forvejen, så tror jeg ikke, det kan lykkes nogen steder i verden. Derfor er det fantastisk vigtigt, at det lykkes for EU at overleve de næste ti år og blive stærkere. Der tror jeg ikke, det allervigtigste er, om vi bliver stærkere på det ene eller det andet politikområde. Det vigtige er, at vi bliver stærkere politisk. Altså, at vi løser det dilemma, som EU's succes har skabt. EU har været enormt succesrigt, fordi regeringerne har elsket EU. Fordi regeringerne har set EU som et middel til at løse problemer, som de ikke kunne løse hver for sig. Men de har forsømt at inddrage befolkningerne. De har forsømt at inddrage vælgerne, de har forsømt at inddrage de politiske partier – civilsamfundene kunne man sige. Så jeg håber, at det i løbet af de næste ti år lykkes at gøres EU til borgernes projekt og til civilsamfundets projekt snarere end kun at være regeringspolitikernes projekt, sådan som det har været gennem de sidste 40-50 år. Så det er min vision for Europa de næste ti år.”

Tøger Seidenfaden, chefredaktør for Politiken

EU skal skabe fred og sikkerhed gennem frihandel

”Jeg håber, at Europa vil bevæge sig tilbage til det, der var udgangspunktet - nemlig fred og sikkerhed gennem frihandel. Den franske økonom Frédéric Bastiat, der levede i begyndelsen af 1800-tallet, sagde, at hvis varerne ikke får lov til at krydse grænserne, så vil hærene gøre det. Det har for mig altid været grundtanken i EU. At sikre frihandel på tværs af grænserne og ikke at lave alle mulige reguleringer og politiske overbygninger, som der strengt taget ikke er brug for. Så vi skal have udvidet det indre marked og gjort det mere effektivt. Vi skal have sikret konkurrencen mellem landene - også på serviceområdet. Vi skal have sikret mere konkurrence - også på velfærdssydler. Vi skal have en sund kappestrid mellem lande, som kun på det helt overordnede plan har fælles regler, der sikrer, at man kan konkurrere med hinanden.”

Martin Ågerup, direktør for den liberale tænketank CEPOS

Bliv medlem af Europabevægelsen

Ønsker du et tættere og mere forpligtende samarbejde om fred, sikkerhed, velstand og bæredygtig udvikling i Europa? Ønsker du Danmark fuldt med i EU - uden forbehold? Så meld dig ind i Europabevægelsen - vi har brug for din støtte!

Om Europabevægelsen

Europabevægelsen er den eneste landsdækkende forening, der på tværs af hele det politiske spektrum forener kræfter, der arbejder for et tæt samarbejde mellem Europas lande og for et Danmark uden EU-forbehold. Europabevægelsen blev oprettet i 1948 og har aktive lokalorganisationer i alle Danmarks regioner.

Vores prioriteter

Vi arbejder for:

- At bidrage til en levende og oplysende Europa-debat.
- At samle EU-tilhængere på tværs af politiske skel til fælles debat og indsats for Europa-sagen.
- At arrangere oplysningsaktiviteter, der kan bidrage til foreningens mål ekse eksempelvis bøger, pjecer, magasiner, annoncer, debatmøder, gadeaktiviteter, events og kampagner.

Medlemsfordele

Som medlem modtager du:

- Nyt fra Bremerholm – nyhedsbrev per mail med nyheder, argumenter og analyser for ja-sigere.
- Nyt fra Europabevægelsen – ugentligt nyhedsbrev per mail om bevægelsen i pressen samt annoncering af aktiviteter i og uden for Europabevægelsen.
- Invitationer til vores debatmøder, kurser, seminarer etc.

Som medlem har du mulighed for at:

- Bestille bøger og tidsskrifter gratis eller til en favorabel pris
- Abonnere gratis på udgivelser fra Europabevægelsens Tænk tank.
- Blive aktiv i kampen for fuld dansk deltagelse i EU. Bevægelsen har aktive lokalforeninger over hele landet.

Ja, jeg ønsker at blive medlem.
Fremsend venligst en indmeldelses-pakke med girokort.

Ja, jeg ønsker at bestille Europa-bevægelsens pjece 'Ikke mere, men bedre' om Forfatningstraktaten.
Pjecen er gratis og kan også læses på Europabevægelsens hjemmeside under 'udgivelser og salg'.

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. og by: _____

Tlf: _____

Fødselsdato: _____

E-mailadresse: _____

Sendes ufrankeret
Modtageren
betaler portoen

Europabevægelsen
+++ 2444 +++
1045 København K

